

Minimální preventivní program 2024/2025

„Zdravý životní styl“ = vědět, využívat svých schopností, být zodpovědný za své chování a svůj život.

Garanti programu:

Ondřej Vomočil – ředitel školy, školní metodik
prevence

Petr Stolín – školní metodik prevence

Martina Vomáčková - výchovná poradkyně

Čj.: ZSZ 512/24

1zs@litomysl.cz

www.litomysl.cz/1zs

Obsah

Základní údaje o škole	4
Popis současného stavu	5
Školní metodik prevence, preventivní tým a vedení školy.....	8
Témata primární prevence ve škole	9
Cíle minimálního preventivního programu	10
Dlouhodobé cíle vzhledem k cílovým skupinám:	10
Žáci.....	10
Učitelé.....	15
Rodiče	17
Krátkodobé cíle:.....	18
Cílové skupiny	19
Formy a metody práce v rámci školní prevence	21
Navržený způsob realizace:	23
a) Standardní postupy na I. stupni ZŠ.....	23
b) Nestandardní postupy na I. stupni ZŠ	24
c) Standardní postupy na II. stupni ZŠ	25
d) Nestandardní postupy na II. stupni ZŠ zaměřené na nabídku smysluplného využívání volného času	27
Nespecifické aktivity pro žáky	29
Aktivity MPP zaměřené na pedagogy	31
Aktivity školního metodika prevence	32
Aktivity MPP zaměřené na rodičovskou veřejnost	34
Evaluace MPP	35
Evaluace průběhu preventivního programu	35
Evaluace výsledku preventivní práce	36
Bezpečnostní plány školy – co dělat v případě výskytu rizikového chování žáků	41
Školní program proti šikanování.....	41
Projevy šikanování	42
A. Scénář „první pomoci“ při vyšetřování obyčejné počáteční šikany	43
B. Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování	50
Šikana zaměřená na učitele.....	51
Právní odpovědnost školy	55

Trestně-právní hledisko šikany	57
Primární prevence šikany v třídnických hodinách.....	60
Pravidla fungování třídy	61
Primární prevence ve výuce	63
Primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování	63
Ochranný režim.....	63
Spolupráce s rodiči.....	64
Školní poradenské služby	64
Spolupráce se specializovanými zařízeními	64
Vztahy se školami v okolí	65
Postup při podezření na užití nelegálních látek žákem	65
Síť organizací a služeb, poskytujících odbornou pomoc	67
Evidence plnění programů MPP školy – dokumentace ŠMP	76
Výkaz pro školní rok 2023/2024 (*Zobrazuji uzavřený výkaz.)	98
Základní údaje	99
Část 1: Škola a její preventivní program	99
Část 2: Školní metodik prevence	101
Část 3: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu ..	104
Část 4: Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech	105
Část 5: Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy	134
Část 6: Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní	135
Část 7: Výskyt rizikového chování	135
Část 8: Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy	138

Základní údaje o škole

Název organizace: Základní škola Litomyšl, Zámecká 496, okr. Svitavy

Sídlo: Zámecká 496, 570 01 Litomyšl

IČO: 474 872 83

Zřizovatel: Město Litomyšl

IČO: 00 27 69 44

Hlavní účel a předmět činnosti:

- základní škola
- školní družina

Vedení školy:

- Ondřej Vomočil, ředitel školy
- Jana Slabá, zástupkyně ředitele pro 1. st. a ŠD
- Stanislav Švejcar, zástupce ředitele pro 2. st.

Školní poradenské pracoviště:

- Mgr. Iva Sedláčková – školní psycholožka
- Mgr. Eliška Pávková – školní spec. pedagožka
- Mgr. Jolana Moravcová – školní spec. pedagožka
- Mgr. Martina Vomáčková, výchovná poradkyně
- Mgr. Petr Stolín, školní metodik prevence

Kontakt: telefon: 464 612 385, 731 577 742

email: 1zs@litomysl.cz

web: <http://www.litomysl.cz/1zs>

Popis současného stavu

ZŠ Litomyšl, Zámecká je největší ze tří základních škol v Litomyšli. Navštěvuje ji 573 žáků (I. stupeň – 269 žáků, II. stupeň – 304 žáků).

Všechny žáky můžeme rozdělit do dvou skupin:

a) žáci místní

b) žáci dojíždějící z okolních vesnic (Pohodlí, Osík, Němčice, Benátky, Pazucha, Nová Ves, Dolní Újezd, Kornice, Strakov, Janov, Čistá)

Většina dětí je z úplných rodin, které se o ně dobře starají a sledují jejich výchovu. Procento neúplných, nefungujících rodin, které nevěnují dítěti dostatek času, náležitou péči a dohled, je malé. Školní poradenské pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli tyto děti monitoruje a poskytuje jim podporu (konzultace, doučování, ad.).

Žáci místní mají řadu možností efektivního využití volného času, nabídka zájmové činnosti místních organizací je velká a je také ve velké míře využívána. Dojíždějící žáci jsou hendikepováni časově, proto je jejich podíl v členství v zájmových organizacích města Litomyšle omezen.

Kriminalita dětí a mládeže v Litomyšli není hromadným jevem, jedná se o ojedinělé případy.

Tyto skutečnosti přispívají k tomu, že se ve škole dosud nevyskytly závažné případy rizikového chování. Dosavadní přestupky se týkaly drobných krádeží ve škole, kouření v okolí školy, individuálních případů šikany mezi spolužáky, drobné ničení školního majetku a nevhodného chování k vyučujícím.

V poslední době přibývá žáků, kteří se experimentují s el. cigaretami a nikotinovými sáčky, hlavně na druhém stupni, proto se ve spolupráci s odborníky na tuto problematiku zaměřujeme. V rámci našeho projektu prevence rizikového chování „Křížovatky“ začínáme s prevencí kouření ve 3. třídě.

Co se podařilo v oblasti prevence rizikového chování v předchozím šk. roce:

- pravidelné vedení třídnických hodin ve všech třídách 2. stupně a komunitních kruhů ve třídách 1. stupně
- poskytovat informace ostatním pedagogickým pracovníkům, vést je ke spolupráci a ke konzultování případných problémů
- poskytnout učitelům vnější informační zdroje – užitečné odkazy – webové stránky týkající se různých negativních jevů a databázi organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc především na regionální úrovni
- spolupráce s jinými institucemi a organizacemi – např. PPP Ústí nad Orlicí, Svitavy, Policie ČR, Městská policie Litomyšl, OSPOD ad.
- uskutečnit s ohledem na situaci s uzavřením škol v 1. – 9. ročníku většinu programů v rámci programu prevence rizikového chování „Křižovatky“, podpořeném v rámci grantového řízení MŠMT a dle následujícího harmonogramu:
- 1. třídy září – Adaptační den prvních tříd, 2 x 1 dopoledne září – Prvňáčci a bezpečnost v dopravě (Městská policie Litomyšl), 2 x 1 hodina
- 2. třídy září – bezpečnost v dopravě (Městská policie Litomyšl), 2 x 1 hodina
červen – Aby nám spolu bylo dobře (lektorka PhDr. Milada Nádvorníková), 2 x 1 hodina
červen – Seznámení s budoucí třídní učitelkou, 1 x 1 hodina (pouze II. B)
- 3. třídy říjen - prosinec – Prevence kouření a alkoholismu (program „na míru“), PPP UO, 3 x 3 hodiny
červen – Seznámení s budoucí třídní učitelkou, 1 x 1 hodina (pouze III. A)
- 4. třídy září – říjen – dopravní výchova (z důvodu uzavření škol nedokončeno)
červen – Nenechat si ublížit I, program školní psycholožky o šikaně, 3 x 2 hodiny
- 5. třídy březen – Učím se učit (program „na míru“); MP Education, 2 x 2 hodiny
červen – Nenechat si ublížit II, vzdělávací program a sexuálním

obtěžování a zneužívání (program „na míru“); MP Education, 2 x 1 hodina
červen – Velká změna - přechod na vyšší stupeň školy (program školní psycholožky a metodika prevence) – 2 x 2 hodiny

- 6. třídy září – adaptační kurz (třídní učitelé, školní psycholog, školní metodik prevence), 3 x 2,5 dne říjen - prosinec – Co tam? (program „na míru“), PPP UO, 3 x 2 hodiny březen – Učím se učit (program „na míru“); MP Education, 3 x 2 hodiny květen - Kouření a já (učitelé výchovy k občanství) červen – Nebezpečí na internetu, učitelé informatiky, 3 x 1 hodina
- 7. třídy březen – Čas proměn; 4 x 1 hodina, pouze dívky
- 8. třídy září – adaptační dopoledne VIII. B (změna třídní učitelky)
2. pololetí - Prevence návykových látek (učitelé výchovy k občanství)
červen – Nebezpečí sociálních sítí, učitelé informatiky, 2 x 2 hodiny (z důvodu nemoci vyučujícího neproběhlo ve třídě VIII. A)
- 9. třídy
1. pololetí - Právní minimum – zákony ČR, 3 x 10 hodin (učitelé výchovy k občanství) leden – To všechno z lásky – prevence domácího násilí, 3 x 1 hodina červen – Krok do neznáma – rizika přechodu na střední školu (program „na míru“), 3 x 3 hodiny
- pokračovat ve zvyšování příznivého klimatu ve škole i v jednotlivých třídách
- informovat děti i rodiče v oblasti rizikového chování (v rámci online prostředí MS Teams) – konzultační hodiny, rodičovské schůzky
- řešení rizikového chování ve škole – ve spolupráci s výchovnou poradkyní
- další vzdělávání metodika prevence – online setkání metodiků prevence
- zvládnutí hybridní výuky

Co musíme zlepšit:

- návštěvy tříd 1. stupně s cílem monitoringu klimatu třídy

Školní metodik prevence, preventivní tým a vedení školy

Prevence nežádoucích návyků a závislostí a výchova ke zdravému životnímu stylu se z organizačního hlediska dotýká nejen metodika prevence, popř. výchovného poradce, ale všech pedagogických pracovníků školy.

Realizace MPP vyžaduje spolupráci a odpovědnost na několika úrovních:

- ředitel školy - má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu
- školní metodik - koordinuje přípravy a realizace programu (vyhláška č. 197/2016 Sb., příloha č. 3 – standardní činnosti ŠMP)
- pedagogický sbor - jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů (RVP)
- třídní učitelé - stěžejní úloha při naplňování MPP
- žáci - participují na přípravě a realizaci programu
- spolupráce s jinými organizacemi v regionu
- zákonní zástupci – spolupráce s třídními učiteli a ŠPP

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Petr Stolín
Telefon	605077699
E-mail	petr.stolin@1zs.litomysl.cz

Témata primární prevence ve škole

Primární prevence rizikového chování je zaměřena na:

- předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků: šikana (zejména posilování a rozvoj mezilidských vztahů), násilí, kriminalita, delikvence, vandalismus, rasismus, xenofobie, užívání návykových látek (zejména tabáku, alkoholu...), onemocnění HIV/AIDS, právní odpovědnost, zdravý životní styl, poruchy příjmu potravy, záškoláctví, netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling), prevence kriminality a delikvence, ekologie ad.
- rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech: šikany, domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, ohrožování výchovy mládeže, poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie) atd.

Základním principem strategie primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti.

a) **nespecifická primární prevence** zahrnuje veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

b) **specifická primární prevence** zahrnuje aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování.

Cíle minimálního preventivního programu

Dlouhodobé cíle vzhledem k cílovým skupinám:

Žáci

- Výchova ke zdravému životnímu stylu, vlastní zdravému postoji k životu a zdraví.
- Vytváření pozitivní klidné atmosféry ve škole i ve třídních skupinách, atmosféry vzájemného respektu, bezpečí a udržování kázně.
- Podpora sociálních dovedností žák – umění týmové práce, řešení konfliktů, otevřená komunikace, odolávání tlaku vrstevnické skupiny apod.
- Formování postojů k sociálně nežádoucímu a rizikovému chování a podpora již zformovaných zdravých postojů.

Prevence drogových závislostí, alkoholu a kouření

- Předcházet užívání návykových látek, včetně alkoholu a tabáku.
- Oddálit první kontakt s návykovými látkami.
- Podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti.
- Podněcovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem.

Ukazatelé úspěchu

- Mezi žáky nekolují zažitá mýty o drogách.
- Žáci znají negativa i pozitivní OPL.
- Počet experimentů s drogou je nižší oproti normálu.
- Ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci žáků, vycházející z jejich potřeb, nápadů.
- Žáci vyhledávají mimoškolní činnosti.
- Žáci mají zájem o návštěvy odborníků a potřebu diskuse na toto téma s učiteli.

- Žáci jsou dobře informováni a vědí, na koho se obrátit.

Prevence šikany (posilování a rozvoj mezilidských vztahů), prevence projevů xenofobie, rasismu a antisemitismu

Základem prevence šikanování a násilí na školách je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky (a mezi žáky a učiteli). Školy a školská zařízení při efektivní realizaci prevence šikanování usilují o vytváření bezpečného prostředí a za tím účelem:

- Podporovat solidaritu a toleranci.
- Podporovat vědomí sounáležitosti.
- Posilovat a vytvářet podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy.
- Uplatňovat spolupráci mezi dětmi a rozvíjet jejich vzájemný respekt.
- Rozvíjet jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.
- Předcházet šikaně, jejím projevům, stádiím a formám.
- Předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu.
- Vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu.
- Posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy.

Další cíle:

- Rozšířit realizaci pravidelných třídnických hodin do dalších tříd.
- Podporovat sociální dovednosti žáků vůči tlaku vrstevnické skupiny.
- Zajistit bezpečnost žáků ve škole před vyučováním, o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, při přecházení do šk. jídelny, především vzhledem k rizikovým místům školy.
- Při rozpoznávání šikany postupovat dle pokynů MŠMT ad.

Ukazatelé úspěchu

- Mezi žáky nebují šikana.
- Mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí.
- Samostatně myslí a rozhodují se, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní.

- Mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (společné akce, výlety).
- Mezi žáky panuje atmosféra důvěry a bezpečí.
- Zajímají se o multikulturní společnost a postoje (rasismus, atd.).
- Znají rizika extremistických organizací, ideologií, sekt atd.
- Mají potřebu řešit své konflikty a pod uč. dohledem hledat řešení.
- Jeví zájem o návštěvy odborníků.

Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění, prevence sexuálního zneužívání a týrání - sexuální výchova

- předcházet rizikovému sexuálnímu chování – promiskuitě, nebezpečím nechráněného styku, nemocem,...
- předcházet rizikům předčasného sexuálního života – právní odpovědnost, citová nevyzrálost, antikoncepce, potraty, ...
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska...
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie, sexuálního zneužívání, pornografie, znásilnění,...
- předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc – pohlavní styk, odlišnosti obou pohlaví, homosexualita, úchytky, ...
- podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům (první vztahy - lásky, růst a změny sekundárních pohl. znaků, ...)

Ukazatele úspěchu:

- žáci lépe rozumí svým citům a tělesným změnám – nestydí se za ně...
- žáci dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání
- žáci dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka)
- žáci k sexu zaujímají zodpovědný postoj – znají rizika i pozitiva

- žáci dávají přednost dlouhodobým vztahům postavených na lásce, partnerství a přátelství
- žáci mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství...
- žáci se orientují v problematice sexuální výchovy, vědí na koho se obrátit s problémy apod.
- žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice s učiteli

Prevence kriminality a delikvence (dle pokynu MŠMT), právní odpovědnost

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus,...)
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí oběť,...)
- předkládat a vysvětlovat modelové situace a zasazovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě
- zasvětit žáky do základních ustanovení Trestního zákoníku, Školního řádu, řádu obecně...
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti - dětská práva, Chartu práv dítěte, Ústavu ČR apod.
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování

Ukazatelé úspěchu

- žáci si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- žáci znají školní řád a jsou srozuměni s důsledky případného porušení
- žáci respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- žáci vědí, na koho se obrátit v případě potíží a to nejen na půdě školy
- škola má nižší výskyt kriminality
- žáci mají důvěru v pedagogický sbor

Prevence záškoláctví

- snížit počet zameškaných hodin
- vypracovat plán v souladu se ŠŘ a pokyny MŠMT na řešení neomluvené školní docházky (od třídního učitele, výchovného poradce, rodiče, oddělení sociálně právní ochrany dětí MěÚ až po policii)
- spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (sociální odbor, policie)

Ukazatelé úspěchu

- počet zameškaných neomluvených hodin je nízký
- žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity - cítí potřebu vzdělání
- škola má dobré vztahy s úřady a jinými subjekty
- škola má vypracovaný plán a postupy, jak řešit neomluvenou docházku

Zdravý životní styl, prevence vzniku poruch příjmu potravy

- podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres,...
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit žáky s různými styly života – vrcholový sport, modelky (plastická chirurgie), vegetariánství, život v komunitách,...
- předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC) – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy atd.
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita,...
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii
- naučit žáky poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému

Ukazatelé úspěchu

- žáci mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat – relaxovat...

- žáci dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb...)
- žáci znají negativa a pozitiva různých stylů života
- žáci přemýšlí o vlivu medií a reklamy na jejich život a mají potřebu o tom diskutovat
- žáci mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

Prevence virtuálního závislostního chování - patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, Reality show, výherní automaty, sázení,...
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znecitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling,...
- stanovit a posilovat v žácích pravidla pro užívání virtuálních drog

Ukazatelé úspěchu

- žáci znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog
- žáci si jsou vědomi pravidel pro užívání virtuálních drog a znají následky jejich porušování
- žáci nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů

Učitelé

Všichni pedagogičtí pracovníci by měli vnímat vztahy mezi žáky a atmosféru v třídních kolektivech, kde působí, jako nedílnou a velmi důležitou součást své práce. Důležité aktivity školy nelze spojovat jen s určitým vyučovacím předmětem nebo skupinou předmětů. Vztahy a chování pedagogických i nepedagogických pracovníků vůči sobě a vůči žákům ovlivňují chování žáků.

- dlouhodobé a průběžné vzdělávání ŠMP, výchovného poradce a ostatních pedagogických pracovníků v oblasti prevence

- aktualizovat a doplňovat manuály a metodické postupy pro řešení krizových situací (např. co dělat, když je žák pod vlivem návykových látek, když u něj byla taková látka nalezena...)
- tvorba evaluačního a monitorovacího systému ve vztahu k výskytu sociálně nežádoucího a rizikového chování a ve vztahu k tvorbě minimálního preventivního programu na další období.
- preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování
- spolupracovat a zapojovat se do projektů – akcí, realizovaných jinými odbornými subjekty
- vytvořit a rozšiřovat nabídku mimoškolních volnočasových aktivit v návaznosti na výuku
- práce s třídními kolektivy – pravidelné třídnické hodiny, mapování klimatu ve třídách
- rozvíjení vztahu učitel – žák – budování vzájemné důvěry mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se na učitele může obrátit a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog.
- vybudování týmu spolupracovníků – všichni učitelé školy budou seznámeni s programem, předpokladem je jejich zaangažování se do jeho realizace, provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy (třídnické hodiny), na pedagogických radách konzultují případné problémy, navrhují opatření. Učitelé informují ŠMP, popř. výchovného poradce o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálů o potížích žáka, náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách apod.
- rozvíjení spolupráce s výchovným poradcem školy (M. Vomáčková)

výchovný poradce aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech, stanoví si konzultační hodiny pro setkání s dětmi a poradenskou činnost přímo ve škole.

- spolupráce s ostatními odborníky

PPP Ústí nad Orlicí, Policie ČR, OSPOD Litomyšl atd.

V případě potřeby se předpokládá navázání spolupráce s oddělením péče o dítě a rodinu, sociálními kurátory nebo s oddělením sociální prevence, uspořádání přednášky či besedy k dané problematice.

Rodiče

Základní potřebou preventivního programu školy je zajištění informovanosti rodičů/zákonných zástupců žáků o cílech a náplni jednotlivých aktivit a opatření. Této informovanosti je docíleno prostřednictvím webových stránek školy a zveřejněním tohoto dokumentu – MPP.

Oblast primární prevence:

- a) informační servis pro rodiče
 - seznámení s preventivní strategií školy
 - seznámení se školním řádem
 - poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládání soc. nežádoucího chování u dětí
- b) aktivní formy spolupráce s rodiči
 - přímá účast rodičů na preventivní strategii školy
 - kvalitní práce třídních učitelů směrem k rodičům
 - školní akce určené pro rodiče s dětmi
 - funkčnost poradenského systému školy (ŠMP, výchovný poradce, přednášková činnost...)
- c) pasivní formy spolupráce s rodiči
 - distribuce informačních materiálů

Cíle:

- zajistit pravidelné schůzky s rodiči, kde budou dostatečně informováni a obeznámeni s riziky, jakým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet:
- třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání. Učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace. Rodiče taky mají možnost navštívit výuku v rámci Dnů

otevřené výuky, poznávají tak prostředí školy a lépe tak chápou potřeby svých dětí ve škole.

- nabídnout rodičům možnost vzdělávání a didaktické materiály, poradenskou činnost - informovanost bude zaměřena zejména na oblast prevence užívání návykových látek a šikany, bezpečí jejich dětí na internetu apod.
- O MPP budou informovat především třídní učitelé na třídních schůzkách. Rodiče také obdrží informace, která budou obsahovat nezbytná telefonní čísla a adresy, seznam základních změn chování, které by se mohly u jejich dětí vyskytnout, ale i rady, jak se zachovat, zjistí-li u svého potomka závislost či stane-li se jejich dítě obětí šikany.
- Pro rodiče také plánujeme uspořádat přímo ve škole přednášky odborníků, popř. jim také doporučíme další oblastní přednášky o této problematice dle možností a nabídky.
- zapojovat rodiče do aktivit školy – projektů, výstav apod.
- usilovat o dobré vztahy mezi školou a rodinou

Krátkodobé cíle:

- vypracovat krizové plány školy (ŠMP ve spolupráci s výchovným poradcem)
- detailně rozpracovat preventivní aktivity s pedagogy I. a II. st., kteří konají preventivní aktivity v rámci výuky (Vo, Prv, Ch ...) a jejich následné detailní vyhodnocení v závěru školního (písemné vypracování, která témata a konkrétní techniky, v kterém ročníku a v kterém předmětu)
- zvýšit informovanost pedagogů i nepedagogických pracovníků v problematice šikany a kyberšikany. Zajistit, aby žáci i pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s negativními důsledky šikanování, a to jak pro jeho oběti a pachatele, tak i pro celý třídní (školní) kolektiv (za zvlášť nebezpečnou je třeba považovat tendenci podceňovat počáteční projevy šikanování)
- ve školním řádu jasně stanovit pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.
- řešit financování aktivit a dlouhodobých programů MPP

- zapojit do realizace MPP více třídní učitele – nutnost jejich vedení dokumentace
- zvýšit informovanost všech ped. i neped. pracovníků školy o skladbě MPP
- seznámit všechny pracovníky školy s bezpečnostními a krizovými plány, které jsou součástí MPP, a zejména s Programem proti šikanování. Informace o novém MPP pro šk. rok 2024/2025 – pedagogická porada – srpen 2024
- ŠMP - vypracovat komunikační systém na škole pro svou práci
- změna evaluačního a monitorovacího systému ve vztahu k výskytu sociálně nežádoucího a rizikového chování a ve vztahu k tvorbě minimálního preventivního programu na další období
- informovat o kompetencích jednotlivých členů školního poradenského pracoviště
- pokračovat v realizaci pravidelných třídnických hodin. Uskutečňovat společné schůzky týkající se výměny zkušeností jednotlivých tř. učitelů s ostatními učiteli – co se daří a naopak apod. Podpořit pedagogy ve vedení tř. hodin formou vzdělávání a supervize
- prezentace výsledků preventivních aktivit školy široké veřejnosti – webové stránky školy
- udržet vedení celkové dokumentace ŠMP (deník ŠMP, zápisy řešení aktuálních problémů z oblasti prevence, přípravy na metodická vedení učitelů, elektronická evidence preventivních aktivit, vzdělávání a kontaktů, ankety a výsledky různých šetření...)

Cílové skupiny

Žáci školy

Hlavní (ale nikoliv jedinou) cílovou skupinou pro preventivní program jsou žáci školy, a to v členění na jednotlivé věkové kategorie. Ke každé věkové kategorii zároveň uvádíme konkrétní optimální zacílení realizovaných aktivit a opatření:

6 - 12 let

- prohlubování dovedností, jak chránit své zdraví a rozvíjet sociální dovednosti
- informování o škodlivosti návykových látek (alkoholem a tabákem počínaje, omamnými látkami konče)

12 – 15 let

- rozvoj sociálních dovedností především v navazování zdravých vztahů mimo rodinu, schopnosti čelit sociálnímu tlaku, dovednosti rozhodovat se, efektivně řešit konflikty
- informování o účincích a rizicích návykových látek

Pedagogický sbor

Jednotliví učitelé, ať již třídní učitelé, učitelé výchov až po vedoucí předmětových komisí, mají zásadní vliv na realizaci preventivního programu školy, protože odpovídají za jednotlivé tematické bloky zařazené do výuky. Jsou zdrojem důležitých informací o situaci ve třídních skupinách, o postojích a názorech jednotlivých žáků, o účinnosti jednotlivých preventivních aktivit a opatření.

Informační systém

Systém předávání informací pedagogům i nepedagogickým pracovníkům školy o postupu realizace MPP na škole. Doporučuje se, aby hlavním garantem předávání informací byl po dohodě s vedením školy ŠMP.

ŠMP bude kolegům předávat informace o:

- o skladbě MPP na daný školní rok
- o preventivních tématech zakotvených v MPP
- o síti odborné pomoci
- o požadavcích na třídní učitele a další pedagogy
- o kompetencích ŠMP, VP
- o možnostech řešení, návodů, postupů
- o vedení dokumentace a vzájemném způsobu výměny informací

Rodiče

Základní potřebou preventivního programu školy je zajištění informovanosti rodičů/zákonných zástupců žáků o cílech a náplni jednotlivých aktivit a opatření. Této informovanosti je docíleno prostřednictvím webových stránek školy a zveřejněním tohoto dokumentu – MPP.

Formy a metody práce v rámci školní prevence

- **Tematické bloky ve výuce, tzn. získávání základních informací v rámci učebních osnov**

Základní škola realizuje výuku podle vzdělávacího programu „Cestou poznání ke splnění svých přání“. Ve výuce jsou zastoupeny bloky zaměřené na prevenci sociálně nežádoucího a rizikového chování. Prvky minimální prevence jsou rovněž zahrnuty ve školním řádu.

Preventivní aktivity a zařazení příslušných preventivních témat do osnov a témat jednotlivých předmětů vyučovaných na naší škole viz příloha č. 2

- **Besedy s externími odborníky z daného oboru:**

Forma jednorázové primárně-preventivní aktivity, při které lektor rozhovorem s posluchači zjišťuje jejich znalosti, názory, postoje, zaměřuje se na konkrétní témata, které z rozhovoru vyplynou. Odpovídá na dotazy a dává prostor pro vyjádření jednotlivých osob ve skupině. Tato forma předpokládá aktivní zapojení cílové skupiny.

- **Vzdělávací seminář**

Jednorázová vzdělávací aktivita pro sekundární cílovou skupinu informačně vzdělávacího charakteru na konkrétní téma vedená interaktivní formou – předpokládá aktivní zapojení cílové skupiny.

- **Dlouhodobý a komplexní program primární prevence založený na principu interaktivity**
- **Intervenční aktivity**

Předem neplánovaná specifická aktivita vycházející z aktuální situace, která vyžaduje okamžitý zásah pracovníka programu nad rámec realizovaného výkonu (například bloku primární prevence). Zdaleka se nemusí jednat o krizové situace, ale například i o několikaminutový individuální rozhovor mimo skupinu.

- **Pobyťová akce se zážitkovým programem**

Systematická práce s cílovou skupinou realizovaná mimo běžné prostředí. Práce je založena na principech interaktivity, cílenosti a práce s malou skupinou. Podmínkou je zajištěná návaznost na další aktivity programu s důrazem na kontinuitu a komplexnost primární prevence.

- **Individuální konzultace třídních učitelů a učitelů výchov, vliv osobnosti učitele**

- **Skupinová práce**

Systematická práce se specifickou skupinou osob vykazující zvýšenou míru rizika pro vznik různých forem rizikového chování. Její součástí je nácvik sociálních a komunikačních dovedností, zvyšování sebedůvěry, rozvoj schopnosti spolupracovat apod. Má především výchovný charakter.

- **Vzdělávací kurz**

Ucelený vzdělávací program pro sekundární cílovou skupinu zahrnující teoretickou průpravu z oblasti primární prevence rizikového chování, nácvik praktických dovedností, případně prohlubování získaných znalostí a dovedností.

- **Konzultační hodiny školního metodika prevence pro žáky**

ŠMP zavede po dohodě s vedením školy.

Navržený způsob realizace:

a) Standardní postupy na I. stupni ZŠ

Hlavním cílem je zaměřit se na sociální chování dětí, důsledně a systematicky vést žáky k osvojování norem mezilidských vztahů, založených na úctě k životu druhého, respektování druhého, na přátelství a spolupráci. Včas odhalovat a důsledně řešit konflikty, a tak předcházet zárodkům možné šikany a agresivity mezi spolužáky ve všech projevech a to verbální přímé i nepřímé, fyzické přímé i nepřímé, aktivní i pasivní.

Navazovat úzkou spolupráci mezi žáky, rodiči a pedagogy a předcházet větším konfliktům.

Aktivita, zaměřené na uvedené cíle, jsou uskutečňovány ve skupinových programech, kterých se účastní celé třídní kolektivy.

1. Lyžování – 2x dle sněhových možností – Přivrat (Česká Třebová)
2. Den Země – celodenní ekologická hra ve spolupráci s DDM
3. Hledej BS – soutěžní odpoledne v rámci Mladé Smetanovy Litomyšle
4. Dopravní soutěž „Mladý cyklista“ – duben 2024
5. Odpolední plavání v krytém bazénu - Litomyšl
6. Program v rámci projektu Křižovatky

1. třídy

C*září – Prvňáčci a bezpečnost v dopravě (Městská policie ČR)

C*září – Adaptační den prvních tříd

C*4. čtvrtletí - Pobýt spolu – zážitkové odpoledne (třídní učitel)

2. třídy

A*květen – Jana a Jirka, prevence záškoláctví, PhDr. Milada Nádvorníková

C*4. čtvrtletí - Pobýt spolu – zážitkové odpoledne (třídní učitel)

3. třídy

C*4. čtvrtletí - Pobýt spolu – zážitkové odpoledne (třídní učitel)

A říjen - listopad – Aby nám spolu bylo dobře, prevence šikany a záškoláctví

A*říjen - listopad – Prevence kouření a alkoholismu (program „na míru“)

4. třídy

C*březen - Nenechat si ublížit I – agresivita a šikana (Mgr. Iva Sedláčková – školní psycholog)

C*4. čtvrtletí - Pobýt spolu – zážitkové odpoledne (třídní učitel)

5. třídy

C září – říjen - Nenechat si ublížit I – agresivita a šikana

A*červen – Nenechat si ublížit II – sexuální obtěžování a zneužívání (program „na míru“)

B*červen – Velká změna - přechod na vyšší stupeň školy (Mgr. Iva Sedláčková – školní psycholog)

C*4. čtvrtletí - Pobýt spolu – zážitkové odpoledne (třídní učitel)

b) Nestandardní postupy na I. stupni ZŠ

Pravidelné činnosti, kterých se žáci účastní po vyučování.

1. Pohybové hry

2. Mladí svišřové

c) Standardní postupy na II. stupni ZŠ

1. Výchova ke zdravému životnímu stylu je součástí učiva předmětů Vo, Př, Ch, SvP, Z, Tv ve všech ročnících ZŠ.
2. V každém ročníku II. stupně je zařazen program v rámci projektu „Křižovatky“, zaměřený na prevenci rizikového chování, podle následujícího harmonogramu:

6. třídy

A do konce kalendářního roku 2024 – Nenechat si ublížit II – sexuální obtěžování a zneužívání (program „na míru“)

C*květen - Kouření a já (učitelé výchovy k občanství)

C*červen – Nebezpečné komunikační jevy na internetu (program „na míru“)

A*Dospívám aneb Život plný změn – prevence rizikového sexuálního chování (Mgr. Alena Blažková)

B*září – Adaptační kurz (třídní učitelé, školní psycholog)

C*listopad – Šikana je svinstvo I

A*listopad – Co tam? (program „na míru“)

C*4. čtvrtletí - Pobýt spolu – odpolední program pro třídní kolektiv s možností přespání (třídní učitelé)

7. třídy

A do konce kalendářního roku – Dospívám aneb Život plný změn – prevence rizikového sexuálního chování

A* říjen, listopad - Česká republika a její obyvatelé – xenofobie (ARPOK)

A* listopad – Syndrom CAN, PhDr. Petra Novotná

C* listopad – Cesta na vozík (program „na míru“)

C* červen - Mezi námi děvčaty – prevence rizikového sexuálního chování (Mgr. Alena Blažková)

C*4. čtvrtletí - Pobýt spolu – odpolední program pro třídní kolektiv s možností přespání (třídní učitel)

8. třídy

C*květen, červen – Trestní odpovědnost dětí a mladistvých (Policie ČR)

C*červen – Nebezpečí Facebooku (program „na míru“)

C*únor – Prevence sebepoškozování

B* 4. čtvrtletí - Pobýt spolu – 2,5 denní program pro třídní kolektiv

A*říjen - listopad – Prevence poruch příjmu potravy (program „na míru“)

9. třídy

B*leden – O nemoci AIDS, sexu, lásce a věrnosti (o. s. ABATOP)

C*leden – To všechno z lásky – prevence domácího násilí

C*1. pololetí - Právní minimum – zákony ČR

A*květen - Krok do neznáma – rizika přechodu na střední školu (program „na míru“)

A* říjen – Co to je za lidi? (problém xenofobie)

C* 4. čtvrtletí - Pobýt spolu – odpolední program pro třídní kolektiv s možností přespání

3. Individuální práce s problémovými žáky a třídami

V případě podezření na možnost existence některého projevu rizikového chování je navázána spolupráce s odborníky a institucemi:

- školní porad. prac. – školní psycholog a spec. pedagog 0,5 úvazek

- PPP Ústí nad Orlicí
- další organizace (Kamínek, sociální odbor MěÚ Litomyšl,...)

Školní poradenské pracoviště pracuje individuálně s žáky, rodiči i učiteli nebo s třídou nebo kolektivem.

d) Nestandardní postupy na II. stupni ZŠ zaměřené na nabídku smysluplného využívání volného času

1. Pravidelné aktivity v odpoledních hodinách, uskutečňované v budově školy:

Školní časopis – redakční rada

garant p. uč. Kopecká

2. Sportovní odpoledne:

Lyžování v Přivratu 2 zájezdy

na Kozlově 1 zájezd

garant p. uč. Dvořák

Plavání v krytém bazénu v Litomyšli 4x

garant p. uč. Dvořák

Putování po zajímavých místech 2x

garant p. uč. Čapek

3. Sportovní činnosti:

Vychází z rozpisu postupových soutěží kabinetu TV a ŠSK a soutěží organizovaných DDM Litomyšl, Asociací školních sportovních klubů,

Např.: malá kopaná, florbal, přespolní běh, atletické soutěže, stolní tenis, šplh, vybíjená. Na všechny soutěže se snaží učitelé TV získat zájemce a věnují se jejich přípravě i mimo vyučování.

4. Pravidelné soutěže:

Učitelé v době mimo vyučování pomáhají žákům s přípravou na tyto soutěže:

- olympiády z Čj, M, Z, D, Př, Ch, F, Aj, Nj
- pythagoriáda, soutěž Pangea
- matematický klokan
- pěvecké soutěže

- výtvarné soutěže
- konverzační soutěže
- soutěže právního vědomí

5. Tématické zájezdy:

Tématické zájezdy jsou náplní školních výletů, kterých se účastní celé třídní kolektivy pravidelně na konci školního roku. Vedle poznávací náplně mají i výchovný cíl – budování vztahu mezi žáky, odpovědnosti za své jednání, respektování druhého.

Třídy 1. – 7. ročníku jezdí na jednodenní výlety, třídy 8. – 9. ročníku na dvoudenní.

6. Zábavná odpoledne s angličtinou:

Vyučující Aj pořádají pro své žáky zábavná odpoledne:

- Easter (Velikonoce)	duben
- Halloween	listopad
- Vánoční pečení	prosinec

7. Spolupráce s Městskou knihovnou v Litomyšli:

Učitelé českého jazyka ve spolupráci s městskou knihovnou podporují u dětí zájem o četbu, účastní se s nimi aktivit, které knihovna pořádá.

8. Spolupráce se Střediskem volného času Litomyšli:

Učitelé dějepisu, zeměpisu a přírodopisu podporují účast žáků v soutěžích „Sazka“ (zeměpisná, dějepisná, přírodovědná), kterých se žáci účastní mimo vyučování.

9. Exkurze:

Cílem je nejen rozšířit poznatky získané ve vyučovacích hodinách, ale i vzbudit aktivní zájem žáků o některé profesní oblasti.

- Dlouhé Stráně	garant vyučující fyziky
- Velké Losiny a Rapotín	garant vyučující fyziky
- Praha	garant vyučující dějepisu
- Dukovany	garant vyučující fyziky
- Brno – technické muzeum	garant vyučující fyziky
- Litomyšl – čistička vody	garant vyučující chemie
- Kutná Hora	garant vyučující dějepisu
- Terezín	garant vyučující dějepisu
- Osvětim	garant vyučující dějepisu

10. Kulturní aktivity:

- zájezdy do divadel v Praze, Brně, Pardubicích – 2x do roka se skupina žáků účastní večerního představení v některém z divadel v uvedených městech (dle zájmu dětí)
- společná návštěva kulturních akcí v Litomyšli - Smetanova Litomyšl dětské představení

11. Projekty, které propojují školu a mimoškolní činnosti:

- partnerství se základní školou – čtyřdenní návštěva žáků a učitelů na ZŠ Štefana Kluberta v Levoči (podzim 2018)

Nespecifické aktivity pro žáky

V jednotlivých měsících jsou realizovány pro žáky následující nespecifické aktivity vztahující se k prevenci rizikového chování:

Září:

- vysvětlení **školního řádu a vnitřního klasifikačního řádu školy**,
- předání informací o metodikovi prevence a výchovném poradci na škole

Říjen:

- připomenutí významných dnů a výročí:

2. října

Světový den nenásilí

28. října Den vzniku samostatného československého státu

Listopad:

- připomenutí významných dnů a výročí:

3. listopadu Mezinárodní nekuřácký den

17. listopadu Den boje za svobodu a demokracii

Prosinec:

- projektový den (5. – 9. ročník)

- připomenutí významných dnů a výročí:

1. prosince Světový den boje proti AIDS

10. prosinec Den lidských práv

- vánoční výstava

Leden:

- připomenutí významných dnů a výročí:

27. leden Mezinárodní den památky obětí holokaustu

Únor:

- Lyžařský kurz – 7. ročník

Březen:

- připomenutí významných dnů a výročí:

21. březen Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace

Duben:

- připomenutí významných dnů a výročí:

7. duben Světový den zdraví

22. duben Den Země

Květen:

- připomenutí významných dnů a výročí:

1. květen Svátek práce

8. květen Den osvobození od fašismu

15. květen

Mezinárodní den rodiny

31. květen

Světový den bez tabáku

- hudební a recitační představení dětí ke Dni matek

Červen:

- školní výlety (1. – 9. ročník)
- Pobýt spolu (1. – 9. ročník)

Aktivity MPP zaměřené na pedagogy

Srpen

- Na poradě v srpnu 2024 budou všichni pedagogičtí pracovníci školy vyzváni k pomoci při vytváření minimálního preventivního programu
- společná schůzka učitelů - výměna zkušeností jednotlivých učitelů – co se daří a naopak apod.

Září

- domluva o komunikačním systému, předávání informací ŠMP a naopak
- informace o novém MPP, krizovém plánu školy, monitorování tříd atd.
- všichni pedagogičtí pracovníci budou vyzváni ke spolupráci při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a při preventivní práci s třídními kolektivy apod.
- také budou opět požádáni zejména třídní učitelé o pomoc při zamýšlení se nad tím, čemu bychom měli věnovat největší pozornost, na co je podle nich se třeba soustředit, kde vidí největší problémy...

Říjen

- Předání informací rodičům o specifických aktivitách vztahujících se k prevenci rizikového chování v jednotlivých ročnících dle MPP

- společná schůzka učitelů - výměna zkušeností jednotlivých tř. učitelů s **vedením tř. hodin** – co se daří a naopak apod.
- supervize třídních učitelů se školní psycholožkou k třídnickým hodinám

Listopad – Květen

Třídní učitelé sledují klima ve třídách, vyplňují záznamy o neobvyklých událostech a vedou si další poznámky o sociometrických šetřeních ve třídě v rámci třídnických hodin atd. a následně informace předávají ŠMP např. během pravidelných měsíčních provozních porad:

- Jaký je celkový počet řešení rizikového chování žáků ve třídě?
- Jaké rizikového chování bylo řešeno?
- Jak byla situace zjištěna?
- Kdo situaci řešil?
- S použitím jakých metod byla vedena intervence?
- Jaký byl způsob ověření efektivity intervence?

Červen

- učitelé odevzdávají ŠMP své záznamy o třídní práci, jejich monitorování třídních kolektivů. Podávají návrhy na preventivní aktivity pro příští školní rok.
- vyplnění formuláře Elektronické evidence preventivních aktivit

Aktivity školního metodika prevence

V rámci jednotlivých měsíců školního roku bude školní metodik prevence zajišťovat následující konkrétní činnosti:

Září:

- podání projektu „Křižovatky“ pro MŠMT ČR pro poskytnutí dotací ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.

- seznámení pedagogického sboru s aktuálním MPP a jejich zapojení do jeho realizace
- seznámení pedagogického sboru s novým Metodickým pokynem MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (MSMT-22294/2013-1)
 - seznámit všechny pracovníky školy s **bezpečnostními plány**, které jsou součástí MPP, zejména s Programem proti šikanování
- vypracovat komunikační systém na škole
- představení činnosti školního metodika prevence žákům

Říjen:

- zhodnocení a evaluace adaptačních kurzů

Listopad – červen:

- dvoudenní metodické a supervizní setkání pro metodiky prevence, pořádané PPP v Ústí nad Orlicí
- zajištění specifických aktivit vztahujících se k prevenci rizikového chování v jednotlivých ročnících dle MPP,
- řešení aktuálních problémů z oblasti prevence rizikového chování,
- kontinuální vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování,
- získávání a předávání aktualit z oblasti prevence rizikového chování,

Červen

- evaluace Minimálního preventivního programu za uplynulý školní rok,
- závěrečné zkoušky specializačního studia ŠMP

Aktivity MPP zaměřené na rodičovskou veřejnost

Září

- seznámení rodičů se školním řádem a sankcemi za jeho porušení

Říjen

- společné schůzky rodičů ve škole
- poskytnutí komplexních informací z oblasti prevence rizikového chování prostřednictvím webových stránek školy, včetně adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na tuto problematiku.
- seznámení rodičů s nově vypracovaným MPP
- poskytnutí poradenského systému školy (školní psycholožka, školní metodik prevence, výchovný poradce).

Listopad

- hodnocení prospěchu a chování žáků – čtvrtletní porada – informace rodičům
- konzultační odpoledne

Duben

- hodnocení prospěchu a chování žáků – čtvrtletní porada – informace rodičům
- konzultační odpoledne

Květen

- konzultační odpoledne pro rodiče

Evaluace MPP

Tvorba systému evaluace a jednotlivých evaluačních nástrojů je jedním z cílů letošního minimálního preventivního programu.

Evaluace obsahuje následující kroky:

- I. sběr a zpracování informací (pozorování, rozhovory, dotazníky, testy, posuzovací postoje)
2. sociodemografická mapování (přes třídní učitele)
3. stanovení prognóz, hypotéz (co může nastat, kdy, mít to podloženo, ...)

Evaluace průběhu preventivního programu

Hodnotíme průběžně zvolený způsob a postoje účastníků (děti, rodiče,...) vůči zvolené preventivní aktivitě.

JAK?

A. sledujeme a popisujeme průběh a způsob zvolené preventivní aktivity

(volnočasové aktivity, zájmové programy, aktivity, sociální učení,...)

B. sbíráme veškeré informace a zpětné vazby:

- od účastníků
- od realizátorů

Výstup – hodnocení účinnosti preventivní aktivity:

a) dopad na cílovou skupinu

hodnotitelné výstupy:

- školní úspěšnost
- projevy chování (kázeňské přestupky, záškoláctví, projevy šikany)

- změny v chování (ústup v chování snížení asociálních tendencí, zvýšení odolnosti vůči stresu, zátěži, tlumení projevů impulzivity a agresivity apod.)
- postoje a hodnoty (pozitivní seberealizace, životní perspektivy)
- výskyt soc. pat. jevů v širším společenství
- postoje dětí i pedagogů k preventivnímu programu

b) kvalita provedení preventivní aktivity

hodnotitelné výstupy:

- příprava
- realizace a průběh
- zvolené přiměřené metody a formy práce
- aktivní účast cílové skupiny (počet účastníků vzhledem k cílové skupině)
- zda cíl byl splněn či ne a proč (snížení či zvýšení negativních jevů)

Evaluace výsledku preventivní práce

Zodpovíme otázky:

- *Bylo skutečně dosaženo stanoveného cíle?*
- *Budu opakovat tento přístup, postup?*
- *Na co se příští rok zaměřím?*

Kvalitu a efektivitu preventivních programů dosáhneme analýzou ve třech rovinách:

- psychosociální klima ve škole, kázeň, prospěch
- zhodnotíme posun v postojích a hodnotových systémech
- zhodnotíme projevy chování ve vztahu k soc. pat. jevům (případně i k delikventnímu chování)

Přes třídní učitele (rodiče + občanská komunita) s podporou vedení školy v rámci spoluúčasti všech pedagogů a pedagogických pracovníků dané školy či školního zařízení.

Nástroji evaluace průběhu preventivního programu pedagogy, kteří se účastnili programu, můžeme jmenovat:

- pozorování
- anketní listy
- rozhovory s účastníky
- různé techniky zpětných vazeb - příklady:

teploměr – na pomyslné stupnici zdvihnutím paže ukazují účastníci se zavřenýma očima míru spokojenosti s tématem, vedením programu apod.

zpětné vazby od účastníků získáváme pomocí dvou pomůcek – batůžku a odpadkového koše či krabice. Děti sedí v kruhu, doprostřed se postaví batůžek a prázdný odpadkový koš. Každý účastník programu dostane tužku a dva prázdné papíry. Na jeden napíše, co si z programu odnášejí – informace, zkušenosti, poznatky, dovednosti Až všichni anonymně zpracují odpověď, vhodí ji symbolicky do batůžku. Na druhý papírek odpovídají na otázku, čeho se chci zbavit, co tady chci nechat – něco negativního, nepříjemného, ohrožujícího, co se vyskytlo či mě zaskočilo během programu a odhodí opět anonymně do odpadkového koše. Vedoucí programů pak vyberou odpovědi nejprve z batůžku a pak z odpadkového koše, předčítají jednotlivé odpovědi všem účastníkům a současně se jich ptají: „Proč toto sdělení asi pisatel napsal, co ho k tomu vedlo?“ Účastníci odpovídají za pisatele, čímž i oni sami rozšiřují a zdůvodňují své názory na průběh programu. Tato techniky je časově náročnější, ale má vysokou vypovídající hodnotu.

zpětnovazební lístek – jednotliví účastníci vyplní anonymně odpovědi a lístek odevzdají na určené místo. Současně se mohou otevřeně vyjádřit k

průběhu programu. Zpětnovazební lístky vyhodnocují vedoucí programu a výsledky zanesou do závěrečné zprávy o průběhu programu.

Přílohy MPP

Stávající platné dokumenty v resortu MŠMT

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 - 2018
- Krajský plán prevence rizikového chování Pardubického kraje 2015-2019
- <http://www.mvcr.cz/prevence/system/vlada/2004/index.html>

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, č.j.: 20006/2007 – 51
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14423/99-22
- Metodický pokyn ministra k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č.j.: 21149/2016
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.: 10194/2002 –14
- související normy: Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. – více o ohlašovací povinnosti školy

- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25884/2003-24
- související norma: Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb.
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 72/2005 Sb. v platném znění, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005Sb.

Anotace - směrem k prevenci:

- Školská poradenská zařízení poskytují bezplatně standardní poradenské služby uvedené v přílohách 1-3 této vyhlášky (§1)
- Standardní činnost poraden - Informační a metodická činnost spočívá zejména:
- v metodickém vedení práce výchovných poradců, školních metodiků prevence (1)
- v metodické pomoci při tvorbě preventivních programů (8)
- ve spolupráci se SVP při poskytování služeb pro žáky se SPCH a rizikem vzniku sociálně patologických jevů (9)

Obsah poradenských služeb (§ 2, písm. c) kromě jiných činností se jedná o:

- prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů (zejména šikany a jiných forem agresivního chování, zneužívání návykových látek) a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací

- Vyhláška MŠMT č. 27/2016 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými

ZÁKONY

- Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)

Další zákony

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě
- Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině
- Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Bezpečnostní plány školy – co dělat v případě výskytu rizikového chování žáků

Školní program proti šikanování

Tento Program proti šikanování je součástí Minimálního preventivního programu ZŠ Litomyšl, Zámecká 496 pro školní rok 2024/2025.

Vznikl na základě Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních - Č.j. **21149/2016** a také s využitím odborné literatury PhDr. Michala Koláře, specialisty na tuto problematiku, a materiálů Mgr. Renaty Ježkové.

1. Zmapování situace

ŠMP zmapuje aktuální situaci v oblasti rizikového chování žáků na škole. Přitom vychází z evaluace MPP loňského roku

2. Společné vzdělávání pedagogů

Základní proškolení a seznámení se školním programem provede ŠMP Mgr. Ondřej Vomočil. Pozornost bude věnována jak šikaně, tak klimatu třídy a kyberšikaně.

Vedení školy ve spolupráci zajistí vzdělávání pracovníků (pedagogických i nepedagogických) v akreditovaných kurzech k problematice šikanování. Vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. Program vzdělávání podléhá aktuální situaci a nabídce akreditovaných pracovišť.

K samostudiu jsou doporučeny různé metodické a pomocné materiály:

- KOLÁŘ, M. Bolest šikanování. Praha : Portál, 2001
- PARRY, J., CARRINGTON, G. : Čelíme šikanování. Sborník metod.
- Školní program proti šikanování, MŠMT 25.2. 2004 - www.msmt.cz
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č.j. MSMT-21149/2016
- www.sikana.cz
- www.linkabezpeci.cz
- www.minimalizacesikany.cz
- www.e-bezpeci.cz
- www.bezpecneonline.cz

Materiály jsou průběžně aktualizovány a doplňovány.

3. Společný postup při řešení šikanování

Projevy šikanování

Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu. Mezi základní formy šikany patří:

- Verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií).
- Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku obětí).
- Smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

Platí několik velmi důležitých pravidel:

- nepodceňujeme žádné detaily
- jakákoli kamufláž nebo řešení „na oko“ nemá smysl
- dodržujeme postup krok za krokem
- vše si opakovaně ověřujeme
- respektujeme osobnost každého zúčastněného

A. Scénář „první pomoci“ při vyšetřování obyčejné počáteční šikany

1. odhad o jak závažný problém jde (informování metodika prevence a výchovného poradce)
2. rozhovor s informátory a oběťmi
3. nalezení vhodných svědků
4. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky
5. ochrana oběti (v případě nutnosti to může být krok č. 1)
6. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
7. výchovná komise
8. rozhovor s rodiči oběti
9. práce s celou třídou

Blíže ke konkrétním krokům:

1. Odhad o jak závažný problém jde

PhDr. Kolář rozlišuje 5 stádií, ve kterých se šikana vyvíjí. (Blíže se dozvíme např. z jeho knihy *Bolest šikanování*). V podstatě jde o to, abychom se rozhodli, jestli budeme problém řešit sami (stádium 1 až max. 3) nebo jej postoupíme specializované instituci (např. SVP).

V případě, že se rozhodneme pro vlastní zásah, je velmi dobré si stanovit intervenční tým. Zpravidla jde o ředitele, třídního učitele, školního metodika prevence, výchovného poradce plus možný externí pracovník.

Než se pustíme do vlastní akce, je dobré mít zajištěno organizační zázemí. Jde např. o uvolnění některých žáků či učitelů z hodin, zvýšený dozor o přestávkách, časový prostor pro třídního učitele a metodika apod. V obecné rovině sdělíme informaci kolegům.

2. Rozhovor s informátory a oběťmi

Na počátku zjišťujeme vnější obraz šikanování. Hovoříme s těmi, kdo na šikanování upozornili. Mohou to být učitelé, rodiče žáka, spolužáci nebo kdokoli

jiný. V žádném případě zatím nevyšetřujeme u těch, kteří jsou podezřelými pachateli. Při rozhovoru přijímáme fakta tak, jak jsou podána – nezpochybňujeme, nereagujeme obranně, snažíme se být důvěřiví ... Jistě je na místě ocenění toho, kdo s informacemi přišel – není to jednoduché se rozhodnout. Škola by měla být na tuto situaci připravená. Jak technicky – existuje prostor, kde si můžeme v klidu a bez rušení diskrétně povídat, tak organizačně – je zde někdo, kdo ví co a jak. Pokud jde o rodiče, měli by být ubezpečeni, že jim pomůžeme, domluvíme se s nimi na případně ochraně dítěte a vzájemné spolupráci. Naznačíme jim příští kroky s tím, že budou informováni (buď průběžně, nebo na závěr).

Výpovědi je třeba zaznamenat dostatečně přesně – např. písemně. Je nutné, aby o rozhovoru s obětí agresoři nevěděli! Přímá konfrontace oběti s agresorem je nepřipustná!

Zde je velmi důležitá role třídního učitele popř. výchovného poradce, školního metodika, oblíbeného učitele, apod. Může to být i spolužák, rodič – „oběť“ musí mít k této osobě důvěru!!

Důležité je, aby oběť:

- Nás vnímala jako oporu a cítila od nás možnou POMOC!
- Aby, o tom vůbec s někým promluvila, aby problém ventilovala ze sebe VEN!
- TRPĚLIVOST v naslouchání.

Pravidla:

- nutno přizpůsobit podmínky např.: dostatek času, informací, „bezpečnou“ místnost tzv. „naladit se ...“.
- nereagovat obranně, nezpochybňovat, nedávat rady, jen vnímat,
- jakoukoliv, i „scifi“ výpověď ověřit
- empatie, otevřenost,
- neslibovat něco, co nemůžu splnit.

Otázky je možné klást zhruba v takového struktuře:

Kdo je oběť? Kolik jich je?

Kdo je agresor? Kolik jich je? (Kdo je iniciátor, formální x neformální vůdce ...)

Co se stalo x děje?

Kdy a kde k šikaně dochází?

Jakou formou? Jak závažné činy?

Jak dlouho a jak často trvá?
Proč dotyčnému ubližovali?
Jak lze násilí v budoucnu zabránit?

POZOR! Oběť nemusí nic říct, může mlčet nebo plakat - PROČ?:

- bojí se, že by mu nikdo neuvěřil,
- bojí se chodit do školy, co ho tam zase čeká,
- má strach (pošlapaná důstojnost natolik), že už o tom nechce mluvit,
- bojí se to říct učitelům, aby nepřišla pomsta (možná odvěta agresorů),
- bojí se to říci doma, aby se nezačaly dít ještě horší věci, když se do toho vloží rodiče.

3. Nalezení vhodných svědků

Ty lze vytipovat buď ve spolupráci s informátory, nebo je možné se obrátit na ty děti ve třídě, které budou pravdivě vypovídat (pokud si nejsme jistí, o koho jde, je možné využít např. sociometrického šetření). V počátečních stádiích šikany není obtížné svědky nalézt – navíc jsou zpravidla ochotní vypovídat. Později to může být velký problém, neboť žáci začínou přijímat normy agresorů, mají strach apod. Objektivní výpovědi svědků jsou velmi důležité pro další postup. Jde o to, abychom vybrali žáky, kteří s obětí sympatizují, kamarádí s ní nebo ji alespoň neodmítají – ideální jsou tzv. nezávislí žáci (ve smyslu nezávislosti na normách agresorů). Doporučení, že učitel má za svědky vybírat slušné žáky, kteří se dobře učí, je zcela zavádějící.

Doporučeno:

- být velmi pozorný v rozhovorech, může vzniknout i záměna jednotlivých rolí hned na počátku při zjišťování situace,
- ! nevybíráme si podle svých sympatií a podle jejich chování (žáci mohou mít tzv. dvě tváře),
- důležití jsou žáci, kteří sympatizují s obětí (sympatie x nesympatie k oběti),
- rozhovor se svědky (doporučuji jednotlivě) nejlépe mezi čtyřma očima (např. po vyučování, požádat o odnesení pomůcek do kabinetu), aby ostatní nevěděli (souvisí s ochranou oběti).
- rozhovory individuálně!
- nesmí se konfrontovat oběti s agresorem, ani jejich zákonní zástupci - předcházení konfliktu!
- konfrontace svědků (ale i tak max. 2 spolu) pouze při protichůdných informacích

4. Individuální, případně i konfrontační rozhovory se svědky

Většinou stačí, když mluvíme s jednotlivými žáky. Důležité je zorganizovat vše tak, aby o nich ostatní nevěděli (lze se domluvit např. po vyučování). Při zvolení vhodné taktiky a dodržení struktury otázek (stejně jako u rozhovoru s obětí), dozvíme se prakticky vše, co potřebujeme, tzn. co? kdy? kde? kdo? jak? ... se stalo. Konfrontaci svědků můžeme využít, vyskytují-li se ve výpovědích závažné nedostatky či protimluvy. Je možné, že si svědek vytváří alibi nebo očerňuje jiné. Opět neděláme to, že bychom konfrontovali svědky s agresory.

5. Ochrana oběti

Dítě, které je šikanované je třeba ochránit do doby, než bude vše vyřešeno. To lze např. zvýšením dozorů, organizačním zajištěním volných přechodů, volných hodin na oběd apod. V závažných případech, kdy je třeba dítě uchránit před výraznou agresí, může zůstat i doma. Tento bod nemusí být nutně v uvedeném pořadí. Je třeba konat tak, jak vyžaduje aktuální situace. Jde spíše o záležitost, prolínající se celou strategií vyšetřování.

Doporučeno:

- zvýšená pozornost ve školním klimatu (třídním učitelem),
- zpřísnit dozory (ošetřit pohyb dětí na chodbech, cestě ze školy, do školy), časté nenápadné nahlížení do třídy o přestávkách),
- po dobu šetření je možné se souhlasem vedení školy nechat oběť doma,
- doporučit rodičům odborníka z PPP nebo SVP, či jiné instituce zabývající se touto problematikou (zjištění více informací).

6. Na základě předběžné diagnózy volíme ze dvou rozhovorů:

a) Rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směrem k metodě usmíření)

b) Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi (směrem k metodě vnějšího nátlaku)

Jedná se o poslední krok ve vyšetřování. Je nezbytně nutné být velmi dobře připraveni, jinak jde o ztrátu času. Musíme znát fakta, mít důkazy - nutnost poskládané mozaiky informací, (musím mít jistotu o tom, co se ve třídě děje - vztahy).

Agresori budou zapírat, lhát, zpochybňovat, vyvracet. Dostávají totiž zpravu, že asi někdo „bonzoval“, což může mít fatální následky. Jednak k pomstě, ale také k zametání stop. Hlavní význam je v zastavení jejich činnosti – chráníme jak oběti, tak i agresory samé před následky svého jednání. Dá se použít několik technik „přitlačení ke zdi“ (metody znejistění – víme toho hodně, přičemž oni neví co; výhodná je přítomnost dalšího kolegy, mocenské posazení při rozhovoru, konfrontace apod.). Lze např. upozornit na to, že každý další náznak šikanování bude trestán přísněji, vč. možné intervence Policie. Nenecháme se zatáhnout do jejich hry. V podstatě nepotřebujeme jejich doznání. Máme toho tolik, že to bohatě stačí! **Vždy chráníme zdroje svých informací.**

7. Realizace vhodné metody:

a) metoda usmíření

b) metoda vnějšího nátlaku – výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči

Jde o společné setkání pedagogů a žáka – agresora i jeho rodičů a rozhoduje se o výchovných opatřeních. Je užitečné mít připravenou strukturu programu a hodí se zkušenosti se skupinovou dynamikou.

Doporučené složení výchovné komise: třídní učitel, výchovný poradce, školní metodik prevence, vedení školy, žák agresor, rodiče žáka. Příp. zástupce externí instituce, pokud se podílela – např. pracovník SVP, Policie ČR apod. Zhotovujeme písemný zápis.

Nástin struktury výchovné komise linie

Agresor

- Úvod, přivítání – vedení školy
- Seznámení rodičů s problémem, který jsme zjistili – projevy chování u jednotlivého konkrétního dítěte (agresora) – vedení školy, popř. řešitel problému (ŠMP, VP, TU)
- Jaký postoj zaujímá škola k těmto nevhodným a nežádoucím projevům chování – vedení školy
- Vyjádření zákonných zástupců

- Možná navrhovaná řešení ze strany zákonných zástupců, (možnosti řešení pro nápravu chování u svého dítěte (agresora), aby se situace zlepšila, možnost spolupráce se školou).
- Seznámení rodičů s konkrétními možnými řešeními, které navrhuje škola – vedení školy
- Domluvit se na časovém horizontu (z hlediska nápravy chování agresora) - TU
- Zpětná kontrola (zda se situace zklidnila) - TU
- Nezapomenout upozornit rodiče na další výchovná opatření, pokud tato přijatá opatření nepomohou - vedení školy

Zákonní zástupci jednotlivých žáků (agresorů) by měli být zváni na jednání ve škole písemnou formou a mezi jednotlivými jednáními se zákonnými zástupci by měla být časová prodleva.

- Z tohoto jednání je proveden zápis, který obsahuje (datum, struktura, závěr (na čem jsme se dohodli) podpisy všech zúčastněných, souhlas rodiče, že byl s celou záležitostí seznámen a s navrhovanými řešeními souhlasí.

POZOR! U agresorů není jednoznačným možným řešením jen vyloučení žáka ze školy. Zkušenosti ukazují, že žák přejde na jinou školu a v šikaně pokračuje dál, pokud se s ním nepracuje (tzv. pokročilé šikany/patologie chování). Naším společným cílem je pomoci mu (změna chování). Najít a snažit se společně vyřešit mu příčinu útoků!!! (výměna rolí agresor/oběť). Možnosti spolupráce....

Škála výchovných opatření

- domluva třídního učitele
- informace rodičům
- napomenutí a důtka třídního učitele
- důtka ředitele školy
- snížená známka z chování
- převedení do jiné třídy, pracovní či jiné výchovné skupiny
- podmíněčné vyloučení a vyloučení ze studia (jen SŠ)
- doporučení rodičům zainteresovaných dětí
- vyhledat odb. pomoc (SVP, psycholog aj.)
- mimořádná výchovná opatření: doporučení rodičům umístit dítě do pobytového oddělení SVP
- návrh OSPOD k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy

8. Třídní hodina

- a) efekt metody usmíření
- b) oznámení potrestání agresorů

9. Rozhovor s rodiči oběti

Jde o důležité individuální setkání. Rodiče jsou informováni o zjištěních a závěrech školy, příp. šetření jiné instituce. Následuje dohoda o dalších opatřeních. Je-li třeba, spolupráce s rodiči probíhá již na úrovni informátorů, příp. ochrany oběti.

Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědný ředitel školy. Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, školního metodika prevence, výchovného poradce a dalších pedagogických pracovníků, jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací. Je nutné předem informovat rodiče o tom, co dělat v případě, když se dozvědí o šikanování.

Doporučeno:

- sejít se jiný den než jsou výchovné komise
- sdělit zákonným zástupcům, jak jsme v dané věci postupovali (kroky řešení, závěry, domluva na dalších opatřeních, možnosti další spolupráce),
- časový horizont pro sledování situace (po týdnu, 14 dnech informovat se vzájemně o situaci – rodinné a školní klima),
- spolupráce (ochrana oběti).

Konkrétní kontakt na instituce / konkrétní odborník zabývající se problematikou šikany:

- pedagogicko-psychologická poradna,
- středisko výchovné péče,
- praktický lékař.

10. Třídní schůzka

11. Práce s celou třídou

Uzavření celé záležitosti probíhá pod vedením školy před všemi žáky ve třídě (VP, ŠMP, TU).

Po vyšetření šikany a potrestání viníků je třeba pracovat s celou třídou. Nejlépe v rámci třídnické hodiny je třída seznámena s problémem, vč. výchovných opatření. Šikana je problém trvalý a je třeba k tomu tak přistupovat. Ozdravení třídy je dlouhodobý proces. Je nutné nastavení nových funkčních pravidel, např.: charta třídy (nutno dodržovat všichni, nejen žáci, ale i dospělí!). TU + ŠMP informovat všechny členy pedagogického sboru (obecné informace – shrnutí případu, seznámit je s nastavenými pravidly). Pedagogický sbor musí postupovat jednotně a důsledně.

Nejlepší prevencí je permanentní budování kamarádských a bezpečných vztahů v celé třídě. Je důležité využít možnosti práce se třídou v rámci třídnických hodin, třídu stále sledovat. Je možné využít služeb externistů (pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče, společenství proti šikaně atd.)

B. Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování

A. První kroky pomoci

1. překonání vlastního šoku - bleskový odhad závažnosti a formy šikany
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy
4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi
5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)
6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

7. rozhovor s obětí a informátory
8. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků
9. individuální, popř. konfrontační rozhovory se svědky

10. rozhovor s agresory, příp. konfrontace mezi nimi, nevhodné konfrontovat agresora s obětí

D. Léčba

11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

V rámci první pomoci je nutné při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

Doporučuje se seznámit pedagogické pracovníky s informací MŠMT ČR č.j.: 25 884/2003-24 *Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané*.

V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné zprostředkovat jí péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Šikana zaměřená na učitele

Šikana zaměřená na učitele ze strany žáků musí být chápána jako celostní a multidimenzionální problém, který se týká všech členů školy. Není pouze výsledkem osobnostních charakteristik učitele nebo jeho sociálních či pedagogických kompetencí, jak bývá někdy interpretována. Neměla by být proto v žádném případě považována za individuální záležitost konkrétního pedagoga, kterou by si měl vyřešit sám. Odpovědnost za prevenci a řešení šikany nese vedení školy, potažmo také zřizovatel.

Šikana zaměřená na učitele je specifická tím, že dojde k narušení jasně definovaných rolí (učitel × žák) a **žák/student se dostane do pozice větší moci než pedagog, bez ohledu na formálně vyšší moc a autoritu učitele**. Tato forma šikany je tedy charakteristická tím, že strana s nižším statusem a nižší mírou formálně přidělené moci ubližuje straně s vyšším statusem a formální autoritou.

Šikana zaměřená na učitele se nejčastěji odehrává ve škole – ve třídách a na chodbách, nicméně může se odehrávat také mimo školu ve veřejných prostorách, v místě bydliště pedagoga nebo v kyberprostoru.

Je zapotřebí mít na paměti, že šikanou může trpět i vysoce zkušený a kompetentní pedagog, který dobře zná svůj předmět, ovládá třídní management a má dobré pedagogické schopnosti. Ani takový pedagog nemusí disponovat kapacitou zamezit některým šikanujícím projevům vůči sobě. Pedagog může vnímat situaci, kdy je šikanován žáky, jako stigma a pociťuje stud a selhání, což mu zároveň často brání vyhledat pomoc u kolegů, vedení školy nebo ve svém okolí. V řešení situace pak pedagoga také oslabuje obecně zažitý mylný názor, že kompetentní pedagogové problém s udržováním kontroly ve třídě nemají. Učitelé se tak mohou ocitnout v paradoxní situaci, ve které jsou činěni zodpovědnými za násilí, které je namířeno proti nim samotným. Je zapotřebí, aby škola vytvořila bezpečné prostředí a atmosféru důvěry, ve kterém bude tento druh rizika – šikana učitele – uznán a budou nastaveny mechanismy a postupy (krizový plán) k ochraně pedagogů a k účinné prevenci a řešení takového chování, se kterými budou všichni žáci, pedagogové a zákonní zástupci seznámeni.

Agresivní chování s cílem ublížit učiteli ze strany vedení (nejčastěji jako bossing), kolegů (nejčastěji jako mobbing), podřízených kolegů (nejčastěji jako staffing), nebo šikana ze strany zákonných zástupců nebude předmětem tohoto metodického pokynu, protože postrádá aspekt rizikového chování žáků. Tyto formy šikany patří do pracovněprávní problematiky a postupy řešení vymezuje zákoník práce, případně trestní zákoník či občanský zákoník. Jejich výskyt však zvyšuje pravděpodobnost pro výskyt šikany mezi žáky a také šikany zaměřené na učitele (viz Příloha č. 2 Rizikové a protektivní faktory) a jejich prevence a včasné a vhodné řešení musí být akcentovanou součástí vytváření bezpečného prostředí každé školy.

Specifika pro prevenci šikany zaměřené na učitele

Pro prevenci šikany zaměřené na učitele platí doporučení pro vytváření a udržování bezpečné školy uvedené v Čl. 3 tohoto metodického pokynu. Pravděpodobnost výskytu šikany zaměřené na učitele dále snižuje:

- Prevence stojí na celoškolském přístupu, který akcentuje dobré sociální klima, připouští riziko výskytu šikany učitele ve škole, otevřeně takové chování odmítá a realizuje prevenci případně intervenci, pokud k výskytu dojde. Uvědomění si rizika a jeho deklarace může významně snížit rozvoj šikany.

- Vedení školy vyjadřuje pedagogům podporu, oceňuje jejich práci, vytváří atmosféru důvěry, podporuje spolupráci v pedagogickém sboru a zastává nekonfliktní způsob řešení problémů.
- Škola má jasně stanovený způsob, jakým mají pedagogové podezření na šikanu své osoby nebo kolegy, nebo oznámení o šikaně podat, komu a jak s tím bude nakládáno.
- Pedagog nastavuje a uplatňuje jasná pravidla ve třídě; na konflikt nebo nerespektování reaguje včas, pracuje s pravidly v chování a používá stanovené důsledky jejich nerespektování konzistentně; vyhýbá se řešení konfliktu a konfrontací ze strany žáka před celou třídou, usměrňuje řešení na individuální konzultaci; vyhýbá se konfrontačnímu tónu.
- Pedagog posiluje zapojení žáků/studentů do výuky, dává jim na výběr, činí úkoly a výuku pro žáky/studenty zajímavými, propojuje výuku s běžným životem a potřebami žáků; jeho výklad a očekávání jsou pro žáky srozumitelné, odpovídají obtížnosti, kterou mohou zvládnout apod.
- Očekává úspěch u všech žáků a podporuje je, dává žákům zpětnou vazbu k tomu, co udělali dobře, staví na silných stránkách žáků.
- Nezpůsobuje ponížení nebo zesměšnění žáka před třídou; při hodnocení žáka zachovává jeho důstojnost.
- Všímá si změn v náladě, emocích a v chování žáků a včas na ně reaguje.
- Problémy neřeší sám, ale ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, případně s vedením školy.
- Všímá si prosociálního a kooperativního chování žáků a oceňuje je; podporuje kooperaci mezi žáky a prostředím, kde se každý žák/student cítí přijatý.

Specifika pro řešení šikany zaměřené na učitele

Pro řešení šikany zaměřené na učitele platí doporučení uvedené v Čl. 4 tohoto metodického pokynu. Dále je důležité respektovat tyto zásady:

- Pedagog, který čelí šikaně ze strany žáků, je v dané situaci v pozici oběti, která by neměla zůstat v situaci sama, ale měla by vyhledat pomoc ostatních. Nelze očekávat, že situaci, kterou lze klasifikovat jako šikanu, vyřeší pedagog v pozici oběti sám. Proto je zapotřebí, aby tuto skutečnost škola neočekávala a nevyžadovala. Naopak je zapotřebí, aby podporovala své pedagogy k vyhledání pomoci, zajistila bezpečí pro pedagoga a řešila vzniklou situaci se žáky, rodiči a ostatními pedagogy.

- Škola musí mít připravený krizový plán, ve kterém bude specifikováno, jak se v situaci naplnění tohoto rizika zachová, jakou roli a možnosti řešení krizové situace má sám pedagog, jakou roli vedení školy, školní poradenské pracoviště apod. Plán rovněž zahrnuje pokyny pro zajištění bezpečí pro ohroženého pedagoga a žáky.

- V případě bezprostředního ohrožení pedagoga žákem/žáky se pedagog řídí krizovým plánem školy. Pokud je tento plán nedostatečný, zajistí si pedagog pro sebe bezpečí (odejde ze třídy, přivolá si pomoc apod.) a požádá o spolupráci jiného kolegu nebo vedení školy pro zajištění dohledu ve třídě, případně izolaci agresora a zajištění bezpečí pro ostatní žáky ve třídě vyžaduje-li to situace.

- Je zapotřebí, aby pedagog sám, jeho kolegové i vedení školy porozuměli tomu, že pedagog byl vystaven traumatickému zážitku. Tento zážitek může být bolestným i pro svědky (kolegy nebo žáky ve třídě). Je proto zapotřebí dovolit si čas na zpracování šoku, neobviňovat se, vyhledat si pro sebe sociální podporu od kolegů, přátel, rodiny, monitorovat u sebe znaky stresu, které se mohou objevit i později (např. problémy se spánkem, pozorností, úzkostí, zvýšená citlivost, nechut k jídlu nebo naopak) a případně vyhledat pro sebe odbornou pomoc.

- Šikana pedagoga bývá často spojena s šikanou mezi žáky. Škola zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě a na základě výsledků nastaví odpovídající řešení.

- Pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě (jedná se o program selektivní nebo indikované primární prevence, nikoli všeobecné prevence).

- Stejně jako u šikany mezi žáky i zde je potřeba, aby po takové situaci škola revidovala mechanismy a postupy (krizový plán), aby bylo zřejmé, jak zacházet s případnými podobnými situacemi v budoucnu.

- V případě, že je pedagog nespokojený s řešením situace ze strany vedení školy, může se obrátit na příslušný inspektorát práce.

Právní odpovědnost školy

Škola má odpovědnost za žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto důvodu pedagog musí šikanování mezi žáky neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

Podle vyhlášky č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí, odpovídá i za škodu způsobenou žákům v době vykonávání přechodného dohledu, tj. při vyučování a v přímé souvislosti s ním.

Ředitel školy nese také odpovědnost za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví pro své zaměstnance dle § 101 a § 102 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit **zákonnému zástupci** jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí. Tato povinnost vyplývá ze školského zákona (§ 21 odst. 2 školského zákona).

- Škola ohlašuje **orgánu sociálně-právní ochrany dětí** takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný, nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo. Situace ohrožení dítěte přitom musí trvat po takovou dobu nebo nabývat takové

intenzity, že nepříznivě ovlivňuje vývoj dítěte anebo je nebo může být příčinou nepříznivého vývoje dítěte (viz § 6, 7 a 10 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů); v případě šikany se jedná o všechny případy, které škola oznámila policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci a dále případy, které sice výše uvedeným nebyly oznámeny, avšak které jsou svou povahou velmi závažné a nasvědčují tomu, že dítě se nachází v nepříznivé sociální situaci, jelikož jeho přirozené prostředí nedokáže dostatečným způsobem naplňovat své funkce při zajišťování přiměřené ochrany příznivého vývoje dítěte.

- OSPOD vstupuje do řešení těch případů agresivního chování dítěte ve škole, v nichž jsou tyto projevy pouze sekundárním důsledkem nepříznivé sociální situace dítěte a jeho rodiny a v nichž je třeba dítěti a jeho rodině zprostředkovat a zajistit odpovídající pomoc a podporu prostřednictvím nástrojů sociální práce. Základními nástroji práce OSPOD je **vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a individuální plánování koordinované intervence**.

- Dalším významným nástrojem OSPOD pro řešení nepříznivé sociální situace dítěte a jeho rodiny jsou **případové konference**, tj. případová setkání těch osob, které mohou dítěti a jeho rodině poskytnout odpovídající pomoc a podporu, které staví dítě a jeho rodinu do centra řešení jejich situace a které vychází z principu partnerství a spolupráce, jakož i z principu důvěrnosti, diskrétnosti a bezpečného prostoru pro vzájemné sdílení informací. Případová konference je nástrojem **případové práce** (tzv. case managementu), což determinuje pravidla, která je třeba v jejím rámci respektovat. Vymezení okruhu zúčastněných osob je plně v kompetenci sociálního pracovníka, který bude vycházet z předmětu případové konference. Zástupce školy může být na případovou konferenci přizván, pokud on sám jako 12 fyzická osoba, s ohledem na význam, který zastává ve vztahové síti dítěte, či škola jako instituce mohou s ohledem na konkrétní okolnosti případu přispět k řešení situace dítěte a jeho rodiny. Pokud je zástupce školy na konferenci účasten, pak je ze zákona vázán zachováváním mlčenlivosti (dle § 57 odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí). Informace, které se na konferenci dozví, jím nesmí být nikam přeneseny, ani do prostoru školy. Pokud jedním z výstupů případové konference bude přijetí konkrétního opatření za účelem úpravy podmínek ve školním prostředí, je třeba postupovat v souladu se školským zákonem. Není přitom nezbytné na půdě školy sdělovat, že konkrétní opatření je přijímáno jako jeden z výstupů případové konference, a to z důvodu ochrany dítěte před případnou stigmatizací. Je třeba zdůraznit, že nástroj případových konferencí není výlučným nástrojem OSPOD při poskytování sociálně-právní ochrany dětí, ale může být využit i školou bez nutnosti účasti OSPOD jako nástroj případové

práce při řešení situace ve třídě či škole, v níž je třeba uskutečnit setkání více osob a koordinovat jejich další postupy.

- Dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na **Policii ČR**. Trestní oznámení je možné podat také na **státní zastupitelství**. Tuto skutečnost oznámí ředitel školy nebo jiná pověřená osoba jakoukoliv formou (písemně, telefonicky, osobně) na Policii ČR, v ideálním případě přímo specialistovi na problematiku mládeže Služby kriminální policie a vyšetřování, jinak na nejbližším obvodním oddělení Policie ČR. V takovém případě vystupuje tato osoba jako oznamovatel a má právo na vyrozumění do jednoho měsíce od podání oznámení. Oznámení může podat také zákonný zástupce dítěte.

Trestně-právní hledisko šikany

V zákoně č. 40/2009 Sb, trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) ani v jiném zákoně není šikana sama o sobě definována jako trestný čin nebo přestupek, přesto **šikana může svým charakterem naplňovat znaky některého z přestupků či trestných činů**.

Protiprávní jednání s prvky šikany může být kvalifikováno jako přestupek dle zákona číslo 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Nejčastěji se bude jednat o přestupky proti občanskému soužití dle ustanovení § 49 odst. 1 zákona o přestupcích (např. ublížení na cti, vyhrožování újmou na zdraví atd.). Za přestupek je odpovědná osoba starší 15 let.

Závažnější forma šikany může vykazovat znaky skutkové podstaty například těchto trestných činů: proti zdraví: § 145 Těžké ublížení na zdraví; § 146 Ublížení na zdraví; proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství: § 171 Omezování osobní svobody; § 173 Loupež; § 175 Vydírání; § 177 Útisk; dále pak trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti: § 185 Znásilnění; § 186 Sexuální nátlak; § 187 Pohlavní zneužití; § 191 Šíření pornografie; § 192 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií; trestných činů proti majetku: § 205 Krádež; § 228 Poškození cizí věci; konečně se může jednat i o trestné činy narušující soužití lidí: § 353 Nebezpečné vyhrožování; § 354 Nebezpečné pronásledování.

Je-li šikana motivována důvody, jako jsou zdravotní postižení, etnicita, náboženství a podobně, a splňuje-li znaky podle příslušných níže uvedených ustanovení trestního zákoníku, lze v určitých případech uvažovat také o

trestném činu hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, případně i podněcování nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 355, resp. 356 trestního zákoníku). Takovýto motiv může rovněž u některých výše uvedených trestných činů podmiňovat užití přísnější klasifikace, tedy možnost udělení vyššího trestu. 13

Kyberšikana obdobně jako školní šikana sice není sama o sobě trestným činem ani přestupkem, ale její projevy mohou naplňovat skutkovou podstatu např. těchto trestných činů: nebezpečné pronásledování (tzv. stalking, § 354 trestního zákoníku) – např. dlouhodobě opakované pokusy kontaktovat všemi dostupnými prostředky oběť, která proto pocítuje důvodné obavy o život nebo zdraví své či svých blízkých; účast na sebevraždě (§ 144 trestního zákoníku) – např. zaslání SMS oběti s úmyslem přimět ji k sebevraždě, kterou skutečně spáchá či se o ni pokusí; porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 trestního zákoníku) – např. porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí (§ 183 trestního zákoníku), např. zveřejnění fotografií z telefonu oběti; pomluva (§ 184 trestního zákoníku) – např. vytvoření webových stránek, které nepravdivě zesměšňují oběť; šíření pornografie dle § 191 trestního zákoníku (viz sexting); výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií (dítětem se rozumí osoba mladší 18 let) dle § 192 trestního zákoníku (viz sexting).

Trestní odpovědnost - ve smyslu zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů, je trestně odpovědnou osoba starší 15 let, která je dostatečně rozumově a mravně vyspělá. Pro účely zákona o soudnictví ve věcech mládeže se pak takový trestný čin označuje jako provinění. V případě jednání vykazujícího znaky trestného činu, kterého se dopustilo dítě mladší 15 let, se hovoří o činu jinak trestném. I když dítě mladší 15 let není trestně odpovědné, mohou mu být dle tohoto zákona soudem pro mládež uložena opatření potřebná k jeho nápravě. Činu jinak trestného se může dopustit též mladistvý (osoba starší 15 a mladší 18 let, která je trestně odpovědná), který v době spáchání činu nedosáhl takové rozumové a mravní vyspělosti, aby mohl rozpoznat protiprávnost činu nebo ovládnout své jednání.

Povinnost překazit a oznámit trestné činy uvedené v trestním zákoníku. Přestože, jak bylo řečeno výše, šikana není sama o sobě definována jako trestný čin nebo přestupek, může svým charakterem naplňovat znaky protiprávního jednání na úrovni přestupku nebo trestného činu. Trestní zákoník zakládá v určitých případech povinnost některým činům zabránit, a jiné zmíněným orgánům ohlásit. Smyslem ustanovení o trestnosti nepřekažení trestnému činu je zabránit spáchání některých závažných činů a tím chránit společnost před

jejich důsledky. S účinností od 1. 12. 2016 se rovněž níže popsaných trestných činů bude moci dopustit i sama škola jako právnická osoba, kdyby například úmyslně zatajovala, že u nich uvedeným trestným činům dochází.

Povinnost překazit páčání nebo spáchání trestného činu (§ 367 trestního zákoníku): kdo se dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestné činy v tomto ustanovení vyjmenované, má povinnost spáchání nebo dokončení takového činu překazit. Jestliže to neudělá a nebránilo mu v tom okolnosti v tomto ustanovení vyjmenované, sám spáchal trestný čin nepřekazení trestného činu a vystavuje se tím trestnímu postihu. **Překazit trestný čin lze i jeho včasným oznámením státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu.** V případě šikany by se mohlo jednat například o následující trestné činy: vraždy (§ 140), zabití (§ 141), těžkého ublížení na zdraví (§ 145), zbavení osobní svobody (§ 170), loupeže (§ 173), vydírání (§ 175), znásilnění (§ 185), pohlavního zneužití (§ 187), krádeže (§ 205).

Neoznámení trestného činu (§ 368 trestního zákoníku): kdo se dozví, že jiný spáchal trestné činy v tomto ustanovení vyjmenované, je povinen to bez odkladu oznámit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu. Jestliže to neudělá a nebránilo mu v tom okolnosti v tomto ustanovení vyjmenované, sám spáchal trestný čin neoznámení trestného činu a vystavuje se tím trestnímu postihu. V případě šikany by se mohlo jednat například o následující trestné činy: vraždy (§ 140), těžkého ublížení na zdraví (§ 145), zbavení osobní svobody (§ 170). 14

V uvedených případech má každý povinnost vyjmenované jednání buď překazit, anebo o něm informovat státního zástupce nebo policejní orgán.

V ostatních případech povinnost ze zákona sice nevznikla, ale to neznamená, že oznamovat nelze (nenásleduje sankce za neoznámení). Zároveň je však třeba mít na paměti, že úmyslně lživé obvinění jiného ze spáchání trestného činu může samo představovat trestný čin křivého obvinění (§ 345). Právnické osoby vykonávající činnost škol, jako poskytovatelé veřejné služby, by měly u každého protiprávního jednání spáchaného v jejich jurisdikci, které naplňuje znaky trestného činu, tyto skutečnosti oznamovat a to zejména proto, že příjemci jejich služeb jsou žáci, které ve většině případů nemohou svá práva účinně vymáhat a jsou proto odkázáni na pomoc druhých (viz odst. 3, bod 3).

Při oznamování a zjišťování informací je zapotřebí mít na paměti **presumpci nevinu**, tedy dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu

není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět jako by byl vinen.

Primární prevence šikany v třídnických hodinách

Třídní učitelé monitorují své třídní kolektivy.

Třídní učitelé si vedou záznamy o neobvyklém chování žáků a jeho řešení:

Jaký je celkový počet řešení rizikového chování žáků ve třídě?

Jaké rizikového chování bylo řešeno?

Jak byla situace zjištěna?

Kdo situaci řešil?

S použitím, jakých metod byla vedena intervence?

Jaký byl způsob ověření efektivity intervence?

Informace

Informace o problému ve třídě můžeme získat z různých zdrojů (rodiče, jiné oznámení škole, vlastní pozorování). Máme-li informace o narušených vztazích (šikanování), nahlásíme vše.

ŠMP a VP, kteří společně zvolí strategii řešení.

JE NUTNO CHRÁNIT ZDROJ INFORMACÍ!!!

Techniky mapující klima ve třídě

Klima třídy se dá určit podle technik cílených na tuto problematiku. Výběr technik záleží na pedagogovi, který mapování provádí.

Používané techniky:

- jména
- přezdívký
- had

- místa si vymění
- ruce
- loď
- tiché řady
- míček apod.

Práce se třídou v třídnických hodinách:

- **Využití komunitního kruhu:**
- Netradiční způsob práce se třídou (sezení v kruhu na židlích nebo na zemi)
- Vhodný pro podporu soudržnosti, dobrých vztahů ve třídě, sdílení zážitků a emocí, učení se naslouchat a vyjadřovat se (například též pro tvorbu pravidel fungování třídy)
- **Stanovení pravidel chování ve třídě:**
 - vytvářejí hranice
 - dávají jistotu
 - mohou se týkat veškerého chování ve třídě a ve škole
 - důležitá je oblast slušného chování
 - na vytváření by se měli podílet žáci
 - Pravidla by měla být stanovena od prvních dnů práce učitele se třídou.
 - Někdy je potřeba začít vlastními postupy založenými na školním řádu, teprve později přikročit ke společnému formulování pravidel.

Pravidla fungování třídy

- Měla by zajišťovat efektivní práci (učení)

(chodit včas, vypínat mobily, plnit zadávané úkoly, mluví vždy jeden...)

- Vytvářet klidné, ale zároveň aktivní prostředí

(bezpečné klima – zapojovat se, ptát se, spolupracovat, mluvit slušně...)

- Pomáhat k rozvoji pozitivního vzájemného chování mezi dětmi

(neublížovat si, nenadávat si, neprát se,... (?))

Pravidla fungování na 2. stupni ZŠ

Ideální situace pro tvorbu pravidel je na 1. stupni, kde je tvoří se žáky jeden učitel

- Na druhém stupni by měla třída formulovat svá pravidla s třídním učitelem (inovovat dřívější pravidla), ostatní učitelé by je měli možnost znát (nejlépe když jsou vyvěšené)
- Pro každý předmět si učitelé zvlášť stanovují svá očekávání a postupy

Základní intervenční třídnická hodina

V případě, že se objeví narušení vztahů mezi dětmi, pak by měl třídní učitel zvážit zařazení třídnických hodin, které by obsahovaly intervenční prvky. Základní intervenční třídnické hodiny se účastní ŠMP nebo školní psycholog, před samotnou hodinou si společně s třídním učitelem domluví role. Následující popsaný postup je několikrát ověřenou variantou takové intervenční třídnické hodiny.

Potřebný čas: 45 minut

Rozsazení: kruhové sezení ze židlí, učitel mez dětmi

Obsah:

- 1. sdělení učitele** - Učitel sděluje své pocity ze třídy, popř. výsledky nějakého diagnostického postupu, či sdělení od žáků, od ostatních učitelů i rodičů.
- 2. volná diskuse s dětmi** - Učitel vybídne děti, zda by mu to nechtěly objasnit. Nechá spontánně rozproudit diskusi, kterou jen koriguje. Je důležité, aby děti měly pocit, že každý může říct svůj názor. Často se začínají vyjasňovat konflikty. Učitel zakončuje diskusi dotazem na spokojenost dětí ve třídě.
- 3. definice osobních nepohod** - Učitel vyzve děti, aby sepsaly, co jim ve třídě nelíbí, neomezuje je, nechá kritiku zaznít naplno. Své zápisy přečtou a mohou je také zapsat společně na tabuli - tedy jakýsi seznam nepohod.
- 4. podpora ochoty** - Učitel znovu tento seznam přečte a otevřeně se zeptá dětí, kdo z nich je ještě ochoten pro třídu něco udělat, po jedné straně mohou sedět ty, které ještě chtějí něco pro třídu investovat, a po druhé straně ty, které to nechtějí. Neměl by je kritizovat, ale chápat i jejich neochotu.

5. náměty dětí – Obě skupiny poprosí, aby navrhly, jak se dají jejich problémy řešit. Ty, kteří nechtějí pro třídu nic udělat, vyzve, aby to zdůvodnili, nebo aby sepsali náměty, co by jim pomohlo, aby se ve třídě cítili lépe. Vhodné je také vyzvat děti, aby navrhly, co v tom může udělat i sám učitel.

6. ruka - Po přečtení námětů necháme děti obkreslit svou ruku a vepsat do ní, co jsem ochoten udělat pro třídu. Děti si s nimi vyzdobí stěnu třídy. Je to jejich slib druhým. Skupinku neochotných můžeme vyzvat, zda jsou alespoň schopni tolerovat snažení ostatních. Můžeme se také zeptat, zda nezměnili svůj názor.

7. investice učitele - Měl by následovat vklad samotného učitele, ten již ví, co od něj děti očekávají, a tak může vybrat to, co považuje pro třídu za nejlepší.

8. závěr hodiny - V závěru hodiny by měl být čas na reflexe dětí. Jak se na konci cítí, co jim hodina přinesla, v čem je zklamala atd. Může vzniknout společná dohoda dětí s učitelem na řešení problému třídy.

Primární prevence ve výuce

Vyučující při své práci v hodinách sledují práci třídy a svým přístupem působí preventivně na kolektiv třídy, naplňují MPP v rámci učiva. Případné podněty předají ŠMP.

Primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování

Škola zajišťuje žákům pobyt ve školní družině a školním klubu, kde vychovatelky pracují dle ŠVP a MPP a svým přístupem, aktivní činností a vedením kolektivu aktivně provádí prevenci proti šikaně. Využívají materiály ŠD a ŠK, ŠMP a MPP. Přehled volnočasových aktivit je vždy součástí MPP, na www stránkách školy, na nástěnkách.

Ochranný režim

Škola má vypracovaný podrobný **školní řád**, se kterým vždy na začátku roku seznámí žáky a rodiče. Školní řád je volně přístupný na [www adrese školy](http://www.litomysl.cz/1zs) www.litomysl.cz/1zs.

Spolupráce s rodiči

Zákon 359/1999 Sb. § 7 (právo upozornit rodiče), zákon 561/2004 Sb. § 21 (právo na informovanost)

- internetové stránky školy sekce Prevence, třídní schůzky a konzultace, spolupráce s rodiči na preventivních projektech, jejich možná účast na besedách a seminářích z oblasti prevence šikany pořádaných školou.
- Poskytnutí telefonních čísel, popř. emailových adres učitelů, letáky s informacemi.
- Po provedeném šetření jsou rodiče informováni.

Školní poradenské služby

Školní metodik prevence Mgr. Petr Stolín, konzultační hodiny po předem dohodnuté schůzce kdykoliv, středa 7.25 – 7.55 Telefon 605077699.

Výchovný poradce Mgr. Martina Vomáčková

Poskytneme případné kontakty na specializovaná pracoviště.

Školní psycholožka Mgr. et Bc. Iva Sedláčková

Školní speciální pedagožka Mgr. Eliška Pávková a Mgr. Jolana Moravcová

Školní preventivní tým je určen k rychlému řešení aktuálních problémů, úzké spolupráci a k prosazování MPP a Programu proti šikanování. Členy jsou ředitel školy (Mgr. Ondřej Vomočil), zástupce ředitele školy (Mgr. Stanislav Švejcar), výchovný poradce (Mgr. Martina Vomáčková), školní metodik prevence (Mgr. Petr Stolín) a příslušní třídní učitelé.

Spolupráce se specializovanými zařízeními

Při řešení případů šikany spolupracovat s institucemi:

- PPP Ústí nad Orlicí

- Policie ČR
- OSPOD
- Příp. další instituce zabývající se danou problematikou (SVP, kurátor, ...)

Vztahy se školami v okolí

- Při přestupech žáků a při řešení šikany žáků více škol spolupracujeme. Kontakty na školy v okolí v ředitelně školy.
- Spolupráce s okolními školami žáků, kteří pokračují na naší škole

Postup při podezření na užití nelegálních látek žákem

Jak postupovat v případě podezření, že žák požil alkohol?

1. Jestliže je žák podezřelý z toho, že požil alkoholický nápoj, řešíme situaci ihned. Odkládání intervence může vše zkomplikovat (vyšetřování, orientační test apod.).
2. Situace se ujímá buď přímo učitel, který má podezření nebo jiný kolega, který je k tomu ve škole určen (např. školní metodik prevence) – záleží na konkrétní dohodě v příslušné škole (do úvahy je nutno vzít organizační, technické, personální aj. záležitosti). Vždy je nutné informovat vedení školy o tom, že taková situace nastala.
3. Je nutné kontaktovat zákonné zástupce. Pedagog není pověřená osoba, proto nemůže použít tester. V případě, že žák vykazuje značné známky podnapilosti a hrozí zdravotní rizika, jsme povinni kontaktovat rychlou záchrannou službu. Zdravotníci pak mohou přítomnost alkoholu zjistit nikoli orientačně, ale již velmi přesně z krve.
4. Pokud se u některého jednotlivce tato situace opakuje, máme právo a povinnost informovat orgán sociálně právní ochrany dítěte („sociálku“), dále jen OSPOD. To můžeme učinit již při prvním takovém incidentu. OSPOD si může zkoušku na přítomnost alkoholu zajistit již sám.
5. Rodiče, resp. zákonní zástupci žáka musí být bezprostředně informováni o nastalé situaci. Jakékoli vyšetřování či výslech dítěte můžeme

provádět pouze v přítomnosti zákonného zástupce nebo pracovníce OSPOD.

6. Vyšetřování, zejm. když se situace opakuje, by mělo probíhat prostřednictvím příslušníků Policie ČR. Také při jejich výslechu musí být buď zákonný zástupce nebo pracovníce OSPOD. Z hlediska legislativy je jakýkoli způsob, kterým dítě získalo alkohol nezákonný!
7. Škola, zpravidla výchovná komise, poté navrhuje a schvaluje výchovné opatření. Ve školním řádu může být přesně definováno, za který čin následuje důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování apod. Zpravidla se však situace řeší precedentně, tedy individuálně v každém konkrétním případě.

Jak postupovat v případě podezření, že je žák pod vlivem drog?

Slovem droga v nadpise je zde myšlena látka legální (cigarety) či nelegální (marihuana, pervitin, extáze apod.), jejíž užívání je v rozporu se zdravým životním stylem.

1. Jestliže je žák podezřelý z toho, že užil některou z návykových látek, kromě alkoholu, řešíme situaci ihned.
2. Situace se ujímá buď přímo učitel, který má podezření nebo jiný kolega, který je k tomu ve škole určen (např. školní metodik prevence). Je velmi dobré, aby se dotyčný vyznal v této problematice. To znamená, že situaci může řešit i externí spolupracovník (zástupce Policie ČR, pracovníce orgánu sociálně právní ochrany dítěte – dále jen OSPOD, odborný lékař ...). Záleží na konkrétní dohodě v příslušné škole (do úvahy je nutno vzít organizační, technické, personální aj. záležitosti).
Vždy je nutné informovat vedení školy o tom, že taková situace nastala.
3. V případě, že žák vykazuje značné známky ovlivnění omamnou látkou a hrozí zdravotní rizika, jsme povinni kontaktovat rychlou záchrannou službu. Zdravotníci pak přítomnost konkrétní látky zjišťují z krve.

4. Pokud se u některého jednotlivce tato situace opakuje, máme právo a povinnost informovat OSPOD. To můžeme učinit již při prvním takovém incidentu. OSPOD si zkoušku na přítomnost účinné látky zajišťuje sám.
5. Rodiče, resp. zákonní zástupci žáka musí být bezprostředně informováni o nastalé situaci.
6. Jakékoli vyšetřování či výslech dítěte můžeme provádět pouze v přítomnosti zákonného zástupce nebo pracovníce OSPOD.
7. Vyšetřování, zejm. když se situace opakuje, by mělo probíhat prostřednictvím příslušníků Policie ČR. Také při jejich výslechu musí být buď zákonný zástupce, nebo pracovníce OSPOD.
8. Škola, zpravidla výchovná komise, poté navrhuje a schvaluje výchovné opatření.

Ve školním řádu může být přesně definováno, za který čin následuje důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň z chování apod. Zpravidla se však situace řeší precedentně, tedy individuálně v každém konkrétním případě.

Síť organizací a služeb, poskytujících odbornou pomoc

(na především regionální úrovni)

Kontakty:

Pedagogicko-psychologická poradna

- Pardubice Družby 334, 530 09 Pardubice tel. 466410327 Kontaktní osoba: PaedDr. Jiří Knoll
- Ústí nad Orlicí, Centrum primární prevence Pedagogickopsychologická poradna Královehradecká 513, Ústí nad Orlicí, 562 01 telefon: 465521296, 776611695 PhDr. Petra Novotná <http://www.pppuo.cz>
- Svitavy Riegrova 2063, 568 02 Svitavy tel. 461 532 486

- Chrudim Palackého 393, 537 01 Chrudim tel. 469 621 187 Kontaktní osoba: PhDr. Irena Köhlerová

Krajský metodik prevence:

Mgr. Renata Černíková, KÚ Pardubice OŠMS tel: 466026240

Okresní metodik prevence – sídlí v Pedagogicko-psychologické poradně:

Pardubický kraj:

Ústí nad Orlicí: PhDr. Petra Novotná, 465 521 296

Chrudim: Mgr. František Krampota, 469 621 187

Pardubice: PaedDr. Jiří Knoll, 466410327

Svitavy: Mgr. Markéta Sychrová, 777914460

Krajský koordinátor protidrogové politiky

Krajský úřad Pardubického kraje,

Komenského nám. 125, Pardubice, 532 11, telefon: 466026440,

Mgr. Jan Homuta, DiS. <http://www.pardubickykraj.cz>

Psychiatrická ambulance

- ambulantní péče a poradenství v oblasti léčba závislosti na alkohol, tabák, drogy
- Chrudim Palackého 191, 537 01 Chrudim Kontaktní osoba: MUDr. Helena Novotná, tel. 469 638 932
- Hlinsko Nádražní 548, 370 01 Hlinsko v Čechách Kontaktní osoba: MUDr. Emil Herr, tel. 469 311 286
- Lanškroun nám. J. M. Marků 57/57, 563 01 Lanškroun Kontaktní osoba: MUDr. Renata Severová, tel. 465 324 179
- Ústí nad Orlicí Tvardkova 650, 562 01 Ústí nad Orlicí Kontaktní osoba: MUDr. Luboš Hlavička, tel. 465 524 149

- Svitavy, Oddělení psychiatrie a psychoterapie s psychosomatikou, Svitavská nemocnice, a. s., lůžkové oddělení, Budova Červeného Kláštera, Kollárova 7, Svitavy, 568 25, telefon: 461569341, 461569208 prim. MUDr. Zdeňka Kovářová <http://www.nemsysy.cz>
- Polička Smetanova 55, 572 01 Polička Kontaktní osoba: MUDr. Jarmila Novotná, tel. 461 722 155
- Olomouc, Linka pomoci Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice s celorepublikovou působností, Linka pomoci, telefon: 588441111

Občanské sdružení Laxus

Kontaktní centrum Demokratické mládeže 2701, 530 02 Pardubice

tel. 466 265 2074, www.laxus.cz

Záchranka 155

Linka tísňového volání 156, 112

Policie 158

- **Policie ČR**, Preventivně informační skupina Purkyňova 2, 568 02 Svitavy telefon: 974 578 208, 601 313 886 e-mail: tisky@mvcr.cz nebo pcrsynabor@seznam.cz. Mgr. Ondřej Zeman
- **Městská policie** Litomyšl +420 461 612 336, mobil: +420 605 874 938

Poruchy příjmu potravy:

- Psychiatrická klinika 1.LF UK, Ke Karlovu 11, Praha 2 224 965 362
- **Anabell**, krizová linka (zdarma) 848 200 210

Linka bezpečí (nonstop, zdarma) 800 155 555

- Krizové centrum Linky bezpečí - 266 727 953
- Linka psychopomoci - 224 214 214
- RIAPS linka důvěry - 222 580 697
- Linka důvěry s celorepublikovou působností – 465 524 252

- linka důvěry Ústí n. Orlicí 465 524 252
- Rodičovská linka 840 111 234

Internetové poradenství Prev-Centrum o. s.

Meziškolská 1120/2, Praha 6, 169 00

<http://www.prevcentrum.cz>

Internetové poradenství, Drogová poradna – SANANIM

<http://www.drogovaporadna.cz>

Linka pomoci Centra krizové intervence

s celorepublikovou působností Praha 8

Linka pomoci telefon: 284 016 666

Toxikologické informační středisko

Linka pomoci – první pomoc při otravách, nepřetržitá lékařská služba
telefon: 224 919 293, 224 915 402

Dětské kriz. centrum pro týrané a zneužívané děti

telefon: 241 480 511, 777 664 672

Ústavy, které nabízejí pobytové služby:

- Brandýs nad Orlicí (pro dívky od 15 let) Ředitel: Mgr. Soňa Křížová, PhD. Tel.: 465 544 280
- Chrudim: 466 251 796, 602 122 801, PhDr. Lenka Kábelová
- Návrat: Říčařova 277, Hradec Králové Tel: 495 211 809, email: ddu@ddu-hk.cz

Ambulantní a pobytová forma práce

- Středisko výchovné péče **Pyramida**
- tel: 466 680 338 Pardubice, Sokolovská 146, Rybitví
- kontaktní osoba: Mgr. Drahošlav Česák

Zařízení, která nabízejí formu práce ambulantně:

- Středisko výchovné péče **Mimóza**
adresa: Andrlíkova 972 Ústí nad Orlicí
vedoucí: Milan Jirout, tel: 465 526 969, e-mail: info@svp-mimoza.cz
<http://www.svp-mimoza.cz/index.html>
- Středisko výchovné péče **Archa** tel: 469 623 786
Chrudim, Školní nám. 11
kontaktní osoba: Mgr. Martina Malečková

Bílý kruh bezpečí, o.s.

Jana Palacha 324 Pardubice

Poradna Bílého kruhu bezpečí Pardubice

Tel.: 732 923 462 (8 - 20 hod) e-mail: bkb.pardubice@bkb.cz

SKP-CENTRUM, o.s.

Vysoké Mýto Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – **EMKO**

Tel.: 774 658 593

Sociální odbor Městského úřadu Litomyšl (OSPOD) – kurátor pro děti a mládež

Přikrylová Sylva 461 653 432 sylva.prikrylova@litomysl.cz

<http://www.litomysl.cz>

MÚ Litomyšl, sociální odbor, prevence kriminality

Mgr. Pavel Voříšek telefon: 461653443

Dětský a dorostový lékař

Švábová Jitka MUDr. Morašice 75, Morašice, telefon: 461 613 752

Sananim

poradna pro rodiče - 284 824 234, kontaktní centrum - 283 872 186

Centrum pro léčbu závislosti na tabáku,

linka pro odvykání 844 600 500

Vnější informační zdroje

Šikana

- <http://www.minimalizacesikany.cz/>
stránky projektu Minimalizace šikany
- <http://www.sikana.cz/>
občanské sdružení proti šikaně
- <http://www.sikana.org/>
společenství proti šikaně
- <http://www.poradenskecentrum.cz/sikana.html>
základní informace o šikaně PPP Brno
- <http://www.nasedite.cz/>
nadace Naše dítě - pomoc týraným a zneužívaným dětem
- <http://www.vztahy.org/>
práce a vztahy – mobbing
- <http://www.forint.cz/portal/rozhledna-si/>
portál sociální exkluze
- <http://www.varianty.cz/>
informace, texty a metodické materiály pro globální vzdělávání

Kyberšikana

- <http://www.e-bezpeci.cz/>
internetové bezpečí: informace pro učitele, rodiče a děti
- <http://www.bezpecne-online.cz/>
bezpečně online
- <http://www.saferinternet.cz/ke-stazeni>
stránka věnovaná bezpečnému internetu apod..

Drogy a alkohol

- <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/default.htm>
Rada vlády protidrogové politiky
- <http://www.mvcr.cz/>
portál Ministerstva vnitra
- <http://www.odrogach.cz>
informační portál primární prevence
- <http://www.plbohnice.cz/nespor>

zde ke stažení některé Nešporovy příručky

- <http://http://www.pobavme-se-o-alkoholu.cz>
pobavme se o alkoholu
- <http://www.drogy-info.cz/>
informační portál o legálních a ilegálních drogách
- <http://www.dokurte.cz/>
kouření a zdraví, jak přestat kouřit, kde hledat pomoc apod..
- <http://www.drogovaporadna.cz/>
informační portál o drogách
- <http://www.drogy.net/>
drogový informační portál
- <http://www.poradenskecentrum.cz/drogy-pro-rodice.html>
informace o drogách...
- <http://www.jellinek.nl/brain/start.htm>
ukázka jakým způsobem fungují na mozek drogy
- <http://www.sananim.cz/intro.php>
o.s. Sananim – informační servis, poradna, kontaktní centra
- <http://www.prevcentrum.cz/>
Prev-centrum Praha
- <http://www.dropin.cz/>
nadace Drop In
- <http://www.vodopad.cz>
vše nejen o psychiatrii
- <http://www.biotox.cz/drogy/>
encyklopedie psychotropních rostlin
- <http://www.adiktologie.cz/>
server časopisu Adiktologie
- <http://imm.newtonit.cz/drogy/homepage.asp>
mediální služby Newton - drogová problematika
- <http://www.dds.winet.cz/>
drogy a dospívání

Gambling

- <http://www.poradenskecentrum.cz/gambling.html>
vznik závislosti, prevence, PC - PPP Brno
- <http://www.plbohnice.cz/nespor/addictcz.html>
osobní prezentace K. Nešpora

Poruchy příjmu potravy

- <http://www.pppinfo.cz/>
informační portál o poruchách příjmu potravy
- <http://www.poradenskecentrum.cz/anorexie-bulimie.html>
prevence, příčiny vzniku, charakteristika
- <http://www.anabell.cz/>
pro nemocné anorexií a bulimií
- <http://www.jakomodelka.cz>
Místo prvního kontaktu pro poruchy příjmu potravy (Domažlice)

Alternativní styly a způsoby života

- <http://www.vegan.cz/>
stránky o veganství
- <http://www.vegetarian.cz/>
stránky o vegetariánství
- <http://www.csvv.cz/>
česká společnost pro výživu a vegetariánství
- <http://www.fzv.cz/>
fórum zdravé výživy
- <http://praha.squat.net/>
mezinárodní internetový server o squatech a travellerských komunitách
- <http://www.tetovani.com/>
internetový magazín o tetování a piercingu
- <http://mytattoo.wz.cz/odkazy.php>
další stránka o tetování a piercingu
- <http://rastaman.cz/>
stránka o rastafariánství
- <http://www.jacobomakarikari.rastaman.cz/>
jedna z mnoha stránek o rastafariánství
- <http://www.plastickachirurgie.info/PLASTICKA-CHIRURGIE/zvetsemi-prsou.html>
plastická chirurgie (nejen prsu)
- <http://www.svetmodelek.cz/>
jedna z mnoha stránek ze světa modelingu

Dopravní výchova

- <http://www.mdcr.cz/cs/>
oficiální stránky Ministerstva dopravy
- <http://www.nadacebesip.cz/>
stránka nadace Besip
- <http://www.czechradar.cz/>
společnost zabývající se zlepšením situace silniční dopravy a její bezpečnosti

- <http://www.bezpecnamesta.cz/>
projekt, který si klade za cíl vést řidiče k dodržování předpisů
- <http://www.theaction.eu>
divadelní představení pro žáky studenty ZŠ a SŠ s tematikou dopravní
- <http://www.domluvme-se.cz/>
o alkoholu za volantem

Vzdělávání : www.rozcestniky

- <http://www.msmt.cz/vzdelavani/prevence-ptj>
portál Ministerstva školství - oddělení prevence
- <http://www.varianty.cz/>
texty, materiály, metody, články, zkušenosti ...atd
- <http://casopisy.portal.cz/pd//>
portál časopisu psychologie
- <http://ucitelske-listy.ceskaskola.cz/>
Učitelské listy - web o změnách ve vzdělávání
- <http://spp.ippp.cz/>
projekt ŠPP - školní poradenské pracoviště (samostudium, materiály ...)
- <http://www.rvp.cz>
metodika, příklady, ŠVP a další manuály, informace a trendy ...atd
- www.kapezet.cz
- <http://www.prevence-praha.cz/>
- www.poradenskecentrum.cz/

Evidence plnění programů MPP školy – dokumentace ŠMP

1. Měření efektivity programu

za školní rok: 2024/2025

Škola:	
Školní MP (1. stupeň ZŠ, 2. stupeň):	
Počet žáků, studentů:	
% zapojení žáků (studentů) ve volnočasových aktivitách:	
% žáků (studentů) kteří absolvovali PP nespecifickou:	
% žáků (studentů) kteří absolvovali PP specifickou:	

I. ŽÁCI

ano ne

A. Aktivita pro žáky:

1. ve výuce:		
2. jednorázové tematické aktivity (prosíme doplnit téma a garanta):		

• přednášky:		
• besedy:		
• komponované pořady:		
• jiné kulturní akce k PP:		
3. aktivity specifické primární prevence (prosíme doplnit téma a garanta):		
• v rámci řešení výchovných problémů:		
• v rámci řešení SPU:		
• téma závislosti (návykové látky):		
• šikana (sociální klima třídy):		
• PP kriminality:		
• téma tolerance:		
• téma násilí:		
• záškoláctví:		
• sekty:		
• extrémismus:		
• rasismus:		
• jiné:		

4. dlouhodobé programy PP:		
• projekt Žije s námi nebo vedle nás		
• projekt Zdravý životní styl:		
• projekt Kouření a já:		
• jiné:		
5. účast v projektech (grantech):		
• projekt dotovaný z vlastních finančních zdrojů:		
• projekt dotovaný z jiných než vlastních finančních zdrojů:		
• MŠMT		
• jiný zdroj		

B. Jakým způsobem je MPP realizován (formy, metody): ano ne

1. poskytování informací:		
• přednáška		
• beseda		
• konzultace		
• osvětový materiál		
• videoprojekce		

• filmové představení		
• jiné		
2. prožitkové programy:		
3. pobytové akce:		
4. peer programy:		
5. aktivní učení v modelových situacích:		

II. PODÍL PEDAGOGŮ ŠKOLY NA REALIZACI MPP

A. Vzdělávání pedagogů v oblasti (za školní rok 2024/2025):

TYP ŠKOLENÍ	Organizátor	Délka trvání (počet hodin)	Počet proškolených pracovníků		
			metodik prevence	výchovný poradce	ostatní
Národní vzdělávací osnovy (PdF)					
K problematice drog					

Výchova k toleranci					
K problematice šikany					
Sebeúcta					
Komunikace					
Jiné					

B. Školní metodik prevence (ŠMP) spolupracuje s: ano ne

• výchovným poradcem		
• třídními učiteli		
• vedením školy		
• ostatními, i nepedagogickými pracovníky školy		

C. Podmínky pro výkon funkce ŠMP: ano ne

(má:)

• místnost pro konzultace s žáky a rodiči		
• vymezené konzultační hodiny		
• k dispozici odbornou literaturu		
• přístup k vyhláškám MŠMT		

• přístup k PC		
• přístup k internetu		
• podporu vedení školy k dalšímu vzdělávání		
• možnost předávat informace pedagogickému sboru		
pokud ano, jak často:		
jednou za měsíc		
jednou za 3 měsíce		
jednou za 6 měsíců		
jednou za rok		

D. ŠMP se přímo účastní: ano ne

• mapování výskytu sociálně-patologických jevů na škole		
• řešení sociálně-patologických jevů na škole		
• spolupráce s odbornými zařízeními		
• jednání s rodiči		
• spolupráce s okresním metodikem		

E. Evidence sociálně-patologických jevů na škole:

řešil ŠMP

Celkem

ano ne věk: případů :

návykové látky: kouření, alkohol, marihuana, pervitin, heroin				
záškoláctví				
šikana				
gambling				
kriminalita				
rasismus				
jiné				

ano ne

III. SPOLUPRÁCE S RODIČI V RÁMCI MPP

• rodiče jsou informováni o strategii MPP		
1. aktivní spolupráce s rodiči:		
• přímá účast v MPP		
• školní akce určené pro rodiče s dětmi		
• přednášková činnost (besedy pro rodiče)		

• účast ŠMP na třídních schůzkách		
2. pasivní spolupráce s rodiči:		
• písemná sdělení rodičům		
• informační letáky		
• jiné (jaké?):		

IV. SPOLUPRÁCE S INSTITUCEMI A ORGANIZACEMI

využíváme:	ano	ne	forma spolupráce:
PPP			
SVP			
Policie ČR			
Městská policie			
OHS			
OSPOD (OPD)			
SPC			
Orgány státní správy			
Odborníci			

Nestátní zařízení			
Jiné (jaké):			

B. Konkrétní výsledky strategie MPP za tento školní rok:

Podařilo se:

1.
2.
3.
Nepodařilo se:
1.
2.
3.
C. Co pro vás vyplývá z hodnocení MPP jako hlavní cíle pro tvorbu MPP pro další školní rok:
1.
2.

3.
D. Klady a zápory při realizaci MPP:
Kladné připomínky:
1.
2.
3.
Záporné připomínky:
1.
2.
3.

PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU - celkem

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence RCh	
Počet vzdělávacích aktivit	
Počet celkově proškolených pedagogů	
Počet hodin	

SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI - celkem

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence RCh			

PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY - celkem

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence			
Interaktivní seminář			
Beseda			
Komponovaný pořad			

Pobyťová akce			
Situační intervence			
Jiné			

Příklad evaluačního dotazníku na adaptační kurz Prosíme o zhodnocení toho, co jsi prožil/a na adaptačním kurzu, a co Ti kurz přinesl. Za spolupráci a vyplnění předem děkujeme.

1. Splnil adaptační kurz tvoje očekávání?

ano ☐ ne ☐, prosím napiš proč:...

2. Myslíš, že měl adaptační kurz přínos pro Váš třídní kolektiv?

ano ☐ ne ☐, prosím napiš proč:...

3. Jakou hru nebo aktivitu hodnotíš jako nejlepší? Proč?

4. Jaký byl tvůj nejsilnější zážitek během kurzu?

5. Překvapil/a jsi sám/a sebe v průběhu kurzu?

ne ☐ ano ☐, prosím, napiš čím: ...

6. Měl/a jsi během kurzu nějaký negativní zážitek?

ne ☐ ano ☐, prosím, napiš jaký:

7. Změnil/a bys něco na kurzu pro příští školní rok?

ne ☐ ubytování ☐ stravu ☐ hry, aktivity ☐ jiné ☐, prosím,
vypiš: ...

Příklad evaluačního dotazníku pro besedu, přednášku a jiný preventivní program

Téma přednášky:

Termín přednášky:

Třída:

Zaškrtněte pouze jednu vyhovující odpověď.

Téma přednášky/besedy bylo:

- a) velmi zajímavé
- b) zajímavé
- c) nezajímavé

Přístup přednášejícího/lektora byl:

- a) profesionální
- b) neprofesionální

Získané informace hodnotím:

a) pro mě již známé, nic nového jsem se nedozvěděl/a

b) nové a zajímavé **Získané informace:**

a) upotřebím ve svém životě

b) neupotřebím ve svém životě **Měli jste prostor**

pro diskuzi?

- a) ano
- b) ne

Doporučili byste tuto přednášku/besedu pro žáky dalších tříd?

- a) ano
- b) ne

Dotazník B-3

JMÉNO A PŘIJMENÍ _____ TŘÍDA _____ DATUM _____

1. Mezi mé přátele v naší třídě patří:

1. _____
2. _____
3. _____

2. Jako přítele (přítelkyni) bych si nevybral:

1. _____
2. _____
3. _____

3. Sám sebe hodnotím:

- a) jsem vždy v centru dění ve třídě
- b) občas se účastním a jsem obvykle o akcích ve třídě informován
- c) párkrát jsem se akci ve třídě účastnil, ale nebývám informován
- d) zdá se, že o mou účast třída příliš nestojí
- e) o dění ve třídě nejvím zájem

4. Odpověz na následující otázky ano - ne:

Ve třídě je nejméně jeden žák, který je nešťastný	ano	ne
Ve třídě je někdo, komu ostatní občas ubližují	ano	ne
Stává se, že se do školy těším	ano	ne
Většinou se najde někdo, kdo mi pomůže s problémem	ano	ne
Společné problémy řešíme většinou v klidu	ano	ne

5. Zakroužkuj číslici, která vyjadřuje míru tvých pocitů ve třídě:

pocit bezpečí	1	2	3	4	5	6	7	pocit ohrožení
pocit přátelství	1	2	3	4	5	6	7	pocit nepřátelství
atmosféra spolupráce	1	2	3	4	5	6	7	atmosféra lhostejnosti
pocit důvěry	1	2	3	4	5	6	7	pocit nedůvěry
atmosféra tolerance	1	2	3	4	5	6	7	atmosféra netolerance

6. Najdi některého ze spolužáků, který je:

spravedlivý: _____	protivný: _____
spolehlivý: _____	nespravedlivý: _____
zábavný: _____	nevďěčný: _____
vždy v centru dění: _____	nespolehlivý: _____
se všemi za dobře: _____	osamocený: _____

Děkujeme za spolupráci!

DATUM (případně čas)	TŘÍDA	POPIS UDÁLOSTI*(prosím o co nejpodrobnější zápis, možno využít i přílohy) + MÍSTO-KDE K UDÁLOSTI DOŠLO	JMÉNA STUDENTŮ, KTERÝCH SE UDÁLOST TÝKÁ/ AKTÉŘI	JMÉNO OBĚTI(i)	JMÉNA SVĚDKŮ	INFORMOVÁN TŘ. UČITEL (ANO-NE) + datum	INFORMOVÁN O ŠPC nebo VEDENÍ ŠKOLY (ANO-NE)	Informování zákonného zástupce (JAK, DATUM)

5) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

-

Záznam o jednání s žákyní/žákem

Jméno žákyně/žáka:

Nar.:

Třída

Datum:

S žákyní/žákem byl veden pohovor ohledně jejího/jeho rizikového chování, které svou závažností narušuje proces vzdělávání dané žákyně/daného žáka, případně dalších žáků.

Oblasti nápravy:

Žákyně/žák bude usilovat o nápravu níže uvedeného rizikového chování (dané oblasti zaškrtněte, případně doplňte)

Rizikové chování žáka			
nenosění pomůcek		agresivní chování	
neplnění domácích úkolů		šikana	
podvodné jednání		krádež/e	
narušování výuky		ničení majetku školy	
odmítání práce při vyučování		ničení majetku jiných osob v rámci školy	
nerespektování pokynů učitele		užívání návykových látek ve škole a její blízkosti	
nevhodné chování ke spolužákům		poskytování návykových látek ostatním	
nevhodné chování k pracovníkům školy		nošení nevhodných předmětů do školy	
pozdní příchody		jiné:	
záškoláctví		jiné:	
skryté záškoláctví		jiné:	
vulgární chování		jiné:	

Specifikace problému (dle potřeby):

Popis výsledku jednání, další postup:

Termín kontrolního setkání:

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
za školu:		

Kontrolní setkání konané dne:

Zhodnocení dosavadního vývoje:

Popis výsledku jednání, další postup:

Termín kontrolního setkání:

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
za školu:		

Záznam o jednání s žákyní/žákem a zákonným zástupcem

žákyně/žáka

Jméno žákyně/žáka:

Nar.:

Třída:

Datum:

Jednání s žákyní/žákem a jejím/jeho zákonným zástupcem bylo zaměřeno na rizikové chování žákyně/žáka, které svou závažností narušuje proces vzdělávání dané žákyně/daného žáka, případně dalších žáků.

Oblasti nápravy

Žákyně/žák bude usilovat o nápravu níže uvedeného rizikového chování (dané oblasti zaškrtněte, případně doplňte):

Rizikové chování žáka			
nenosění pomůcek		agresivní chování	
neplnění domácích úkolů		šikana	
podvodné jednání		krádež/e	
narušování výuky		ničení majetku školy	
odmítání práce při vyučování		ničení majetku jiných osob v rámci školy	
nerespektování pokynů učitele		užívání návykových látek ve škole a její blízkosti	
nevhodné chování ke spolužákům		poskytování návykových látek ostatním	
nevhodné chování k pracovníkům školy		nošení nevhodných předmětů do školy	
pozdní příchody		jiné:	
záškoláctví		jiné:	
skryté záškoláctví		jiné:	
vulgární chování		jiné:	

Náprava bude uskutečněna za podpory ze strany školy a zákonných zástupců (dané zaškrtněte, případně doplňte):

Podpora ze strany zákonných zástupců		Podpora ze strany školy	
kontrola školních výsledků dítěte	☐	komunikace se žákem	☐
dohled nad přípravou do školy	☐	komunikace s rodiči	☐
dohled nad docházkou dítěte do školy	☐	nácvik potřebných dovedností žáka	☐
dohled nad hygienou	☐	respektování individuálních potřeb žáka	☐
zajištění potřebných pomůcek do školy	☐	vyhledávání pozitivních výkonů žáka	☐
komunikace se školou	☐	jiné:	☐
jiné:	☐	jiné:	☐
jiné:	☐	jiné:	☐
jiné:	☐	jiné:	☐

Specifikace problému (dle potřeby):

Popis výsledku jednání, dohodnutá opatření:

Termín kontrolního setkání:

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
zákonný zástupce žákyně/žáka		
za školu:		

Kontrolní setkání konané dne:**Zhodnocení dosavadního vývoje:**

--

Popis výsledku jednání, další postup:

--

Termín kontrolního setkání:

--

Podpisy zúčastněných:

Pozice	Jméno	Podpis
žákyně/ žák		
zákonný zástupce žákyně/žáka		
za školu:		

Výkaz pro školní rok 2023/2024

(*Zobrazuji uzavřený výkaz.)

Základní údaje

Výkaz vyplnil:

Ondřej Vomočil

IČ organizace:

47487283

Název organizace:

Základní škola Litomyšl, Zámecká 496, okres Svitavy

Ředitel/ka (Statutární zástupce):

Ondřej Vomočil

Adresa:

Zámecká

Místo:

Litomyšl

PSČ:

57001

Kraj:

Pardubický kraj

Zřizovatel:

Obec

Část 1: Škola a její preventivní program

1) Má vaše škola písemně vytvořený vlastní preventivní program školy?

Ano

2) Na základě čeho je preventivní program školy vypracováván?

- Profesního citu (intuice)
- Diskuzí s vedením školy a učitelským sborem
- Analýzy aktuální situace školy
- Sledování výskytu rizikového chování na škole v uplynulém školním roce
- Šetření/mapování klima školy realizovaného v uplynulém školním roce
- Evaluací (zhodnocení) jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce

3) Identifikovali jste při přípravě preventivního programu školy nějaké specifické rizikové faktory vaší školy?

Ano

Doplňující text: necelých 40% žáků školy je dojíždějících

4) Stanovuje preventivní program školy cíle, které jsou konkrétní, měřitelné, dosažitelné, realistické a časově ohraničené?

Částečně

5) Jací další specialisté, mimo školního metodika prevence, působí přímo na vaší škole:

- Výchovní poradce
- Školní psycholog
- Školní speciální pedagog
- Asistent pedagoga

6) Kolik vyučovacích hodin je za měsíc věnováno třídnickým hodinám v jedné třídě (průměrně za celou školu)?

1

7) Jaká témata převažují při třídnických hodinách na vaší škole?

- Práce se vztahy ve třídě (otevřená diskuse o vztazích, řešení problémů mezi žáky)
- Práce s pravidly a řešení problémů třídy (otevírání témat důležitých pro třídu, vyjasňování pravidel chování, péče o individuální spokojenost žáků)
- Cílený rozvoj dovedností žáků (techniky na trénink komunikace, spolupráce, seberegulace apod.)
- Společná tvorba projektů mimo výuku (příprava různých vystoupení třídy, plánování společných činností mimo školu, výzdoba třídy/školy)
- Aktivity a programy specifické prevence pro různé typy rizikového chování

8) Uved'te počet tříd a žáků vaší školy v jednotlivých ročnících:

	Počet tříd	Počet žáků
1. ročník ZŠ	3	49
2. ročník ZŠ	3	64
3. ročník ZŠ	2	46
4. ročník ZŠ	2	57
5. ročník ZŠ	2	52
6. ročník ZŠ / prima	3	80
7. ročník ZŠ / sekunda	2	61
8. ročník ZŠ / tercie	3	65
9. ročník ZŠ / kvarta	4	97
Suma řádků	24	571

Část 2: Školní metodik prevence

Školní metodik prevence č. 1

1) Jméno a příjmení školního metodika prevence:

Ondřej Vomočil

2) Kolik let celkem Vy osobně vykonáváte funkci školního metodika prevence?

14

3) Zastáváte Vy osobně na vaší škole, mimo školního metodika prevence, také nějaké další funkce?

- Ano, ředitel/ka školy

Doplňující text: požární preventista, skladník CO, vedoucí předmětové komise, správce kabinetu, člen širšího vedení školy, uvádějící učitel

4) Máte ukončené akreditované studium k výkonu specializovaných činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb.?

Ano

5) Poskytuje Vám škola za výkon funkce školního metodika prevence nějaké finanční ohodnocení?

Ano, formou příplatku podle Zákoníku práce ve výši 1 000 až 2 000 Kč měsíčně

6) Absolvoval/a jste v posledních třech letech nějaké akreditované vzdělávací kurzy, semináře, konference či výcviky k tématu primární prevence rizikového chování (kromě specializačního studia)?

Ano, v celkovém rozsahu do 16 hodin

7) Ve kterých oblastech primární prevence rizikového chování byste měl/a zájem se aktuálně vzdělávat?

- Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)

8) Máte jako školní metodik prevence externí odbornou supervizi?

Ano, odbornou supervizi mám 1-2x ročně

9) Věnujete se v roli školního metodika prevence následujícím činnostem? Pokud ano, zkuste odhadnout, kolik hodin práce průměrně za kalendářní měsíc Vám dané činnosti zaberou.

	Počet hodin
Koordinace tvorby preventivního programu školy a jeho evaluace	1

	Počet hodin
Osobní participace na realizaci preventivních aktivit školy (podílení se na přímé práci se žáky při preventivních aktivitách)	2
Metodické vedení pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.	1
Individuální práce s žáky (včetně práce s malými skupinami žáků) s potenciálem k rozvoji rizikového chování	1
Zajišťování spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, policíí, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátními organizacemi působícími v oblasti prevence atd.	2
Vedení písemných záznamů všeho druhu	1
Komunikace se zákonnými zástupci (rodiči)	1
Účast na pracovních seminářích kraje, obce, PPP atd., setkávání se za účelem metodického vedení ze strany pedagogicko-psychologické poradny	0
Vzdělávání a rozvoj v oblasti primární prevence rizikového chování	0
Suma řádků	9

10) Stručně uveďte, co byste aktuálně nejvíce potřeboval/a ke zvýšení kvality vaší práce při vykonávání funkce školního metodika prevence:

Snížení přímé vyučovací povinnosti ve stejném rozsahu jako výchovný poradce.

Školní metodik prevence č. 2

1) Jméno a příjmení školního metodika prevence:

Petr Stolín

2) Kolik let celkem Vy osobně vykonáváte funkci školního metodika prevence?

1

3) Zastáváte Vy osobně na vaší škole, mimo školního metodika prevence, také nějaké další funkce?

- Ano, třídní učitel/ka

4) Máte ukončené akreditované studium k výkonu specializovaných činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb.?

Ne

5) Poskytuje Vám škola za výkon funkce školního metodika prevence nějaké finanční ohodnocení?

Ano, jinou formou

6) Absolvoval/a jste v posledních třech letech nějaké akreditované vzdělávací kurzy, semináře, konference či výcviky k tématu primární prevence rizikového chování (kromě specializačního studia)?

Ne

7) Ve kterých oblastech primární prevence rizikového chování byste měl/a zájem se aktuálně vzdělávat?

- Prevence kyberšikany

8) Máte jako školní metodik prevence externí odbornou supervizi?

Ano, odbornou supervizi mám 1-2x ročně

9) Věnujete se v roli školního metodika prevence následujícím činnostem? Pokud ano, zkuste odhadnout, kolik hodin práce průměrně za kalendářní měsíc Vám dané činnosti zaberou.

	Počet hodin
Koordinace tvorby preventivního programu školy a jeho evaluace	1
Osobní participace na realizaci preventivních aktivit školy (podílení se na přímé práci se žáky při preventivních aktivitách)	2
Metodické vedení pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.	1
Individuální práce s žáky (včetně práce s malými skupinami žáků) s potenciálem k rozvoji rizikového chování	3
Zajišťování spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, policíí, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátními organizacemi působícími v oblasti prevence atd.	0
Vedení písemných záznamů všeho druhu	1
Komunikace se zákonnými zástupci (rodiči)	1
Účast na pracovních seminářích kraje, obce, PPP atd., setkávání se za účelem metodického vedení ze strany pedagogicko-psychologické poradny	1
Vzdělávání a rozvoj v oblasti primární prevence rizikového chování	1
Suma řádků	11

10) Stručně uveďte, co byste aktuálně nejvíce potřeboval/a ke zvýšení kvality vaší práce při vykonávání funkce školního metodika prevence:

Snížení přímé vyučovací povinnosti ve stejném rozsahu jako výchovný poradce.

Část 3: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

1) Pokuste se realisticky odhadnout, jaký rozsah specifické prevence je podle plánu obsažen ve školním vzdělávacím programu pro jednotlivé ročníky. Cílem je zmapovat reálný stav na škole, tj. kolik času učitelé věnují specifické prevenci v rámci výuky. Při stanovování rozsahu je vhodná spolupráce s jednotlivými vyučujícími.

Příklad: Velmi často se může aktivita týkat více typů rizikového chování zároveň, v takovém případě čas započítejte jen jednou, a to do toho typu rizikového chování, který danou aktivitu co nejvíce vystihuje. Vyplňujte pouze v ročnících, které jsou pro vaši školu relevantní. Zaokrouhlete údaj na celé číslo.

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	Suma sloupců
Prevence šikany a projevů agrese	0	0	1	0	6	2	0	1	0	10
Prevence kyberšikany	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Prevence záškoláctví	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prevence rizikových sportů	0	0	0	0	3	3	3	3	0	12
Prevence rizikového chování v dopravě	1	3	0	1	0	0	0	0	0	5
Prevence rasismu a xenofobie	0	0	0	0	4	4	4	4	0	16
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
Prevence rizikového	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	Suma sloupců
sexuálního chování										
Prevence užívání tabáku	0	0	0	0	2	0	0	1	0	3
Prevence užívání alkoholu	0	0	0	0	2	1	0	1	0	4
Prevence užívání dalších návykových látek	0	0	0	0	0	0	3	1	0	4
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Prevence poruch příjmu potravy	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
Prevence kriminálního chování	0	0	0	0	1	1	2	4	0	8
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suma řádků	1	3	1	1	20	14	15	17	0	72

Část 4: Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech

Program 1 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:

Škola sama

2) Název programu:

Adaptační odpoledne

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitekový program
- Nácvik a trénink dovedností

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	3	3
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	3

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 2 - Městská/obecní policie**1) Název poskytovatele programu:**

Městská/obecní policie

2) Název programu:

Prvňáčci a bezpečnost v dopravě

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Nácvik a trénink dovedností

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	3	3
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	3

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rizikového chování v dopravě

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 3 - Škola sama**1) Název poskytovatele programu:**

Škola sama

2) Název programu:

Pobýt spolu

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	3	6
2. ročník ZŠ	3	6
3. ročník ZŠ	2	4
4. ročník ZŠ	2	4
5. ročník ZŠ	2	4
6. ročník ZŠ / prima	3	18
7. ročník ZŠ / sekunda	2	12
8. ročník ZŠ / tercie	3	18
9. ročník ZŠ / kvarta	4	24
Suma řádků	24	96

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence kyberšikany
- Prevence záškoláctví

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 4 - Jiné

1) Název poskytovatele programu:

Jiné

2) Název programu:

Aby nám spolu bylo dobře

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse
- Zážitekový program

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	3	6
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	6

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence záškoláctví

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 5 - Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad...

1) Název poskytovatele programu:

Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí

2) Název programu:

Tajuplný ostrov

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	2	6
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	2	6

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence užívání tabáku
- Prevence užívání alkoholu

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Program 6 - Jiné

1) Název poskytovatele programu:

Jiné

2) Název programu:

Dopravní výchova

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Nácvik a trénink dovedností

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	2	20
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	2	20

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rizikového chování v dopravě

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 7 - Škola sama**1) Název poskytovatele programu:**

Škola sama

2) Název programu:

Nenechat si ublížit I.

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitekový program

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	2	4
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	2	4

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence kyberšikany
- Prevence rizikového sexuálního chování
- Prevence kriminálního chování

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 8 - Jiné

1) Název poskytovatele programu:

Jiné

2) Název programu:

Nenechat si ublížit II.

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	2	2
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	2	2

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rizikového sexuálního chování

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 9 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:

Škola sama

2) Název programu:

Velká změna

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	2	4
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	2	4

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence záškoláctví

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?
 Velmi spokojena

Program 10 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:
 Škola sama

2) Název programu:
 Kouření a já

3) Úroveň programu:
 Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:
 - Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	3	6
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	6

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence užívání tabáku

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 11 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:

Škola sama

2) Název programu:

Nebezpečné komunikační jevy na internetu

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Nácvik a trénink dovedností

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	3	6
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	6

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence kyberšikany

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 12 - Policie ČR

1) Název poskytovatele programu:

Policie ČR

2) Název programu:

Kyberšikana

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	1	2
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	1	2

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence kyberšikany

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 13 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:

Škola sama

2) Název programu:

Adaptační kurz

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	3	75
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	75

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence záškoláctví

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 14 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:

Škola sama

2) Název programu:

Šikana je svinstvo

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	3	6
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	6

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence kyberšikany

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 15 - Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad...

1) Název poskytovatele programu:

Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí

2) Název programu:

Co tam?

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	3	9
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	9

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence kyberšikany
- Prevence záškoláctví

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 16 - Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad...

1) Název poskytovatele programu:

Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí

2) Název programu:

Syndrom CAN

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	2	6
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	2	6

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence rizikového sexuálního chování
- Prevence kriminálního chování

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 17 - Jiné

1) Název poskytovatele programu:

Jiné

2) Název programu:

Cesta na vozík

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	2	4
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	2	4

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence rizikových sportů

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?
 Velmi spokojena

Program 18 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:
 Škola sama

2) Název programu:
 Prevence návykových látek

3) Úroveň programu:
 Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:
 - Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	3	9
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	9

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence užívání tabáku
- Prevence užívání alkoholu
- Prevence užívání dalších návykových látek

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 19 - Policie ČR

1) Název poskytovatele programu:

Policie ČR

2) Název programu:

Tvoje cesta načisto

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	3	6
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	6

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence kriminálního chování

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?
 Velmi spokojena

Program 20 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:
 Škola sama

2) Název programu:
 Nebezpečí sociálních sítí

3) Úroveň programu:
 Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:
 - Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	3	6
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	6

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence kyberšikany
- Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 21 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:

Škola sama

2) Název programu:

Zážitkový kurz

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Zážitkový program

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	3	75
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	75

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence záškoláctví
- Prevence rizikových sportů

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 22 - Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad...

1) Název poskytovatele programu:

Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí

2) Název programu:

Prevence poruch příjmu potravy

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse
- Zážitkový program
- Nácvik a trénink dovedností

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	3	9
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	9

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence poruch příjmu potravy

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 23 - ACET ČR z.s.

1) Název poskytovatele programu:

ACET ČR z.s.

2) Název programu:

O nemoci AIDS, sexu, lásce a věrnosti

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	4	12
Suma řádků	4	12

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rizikového sexuálního chování

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 24 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:

Škola sama

2) Název programu:

To všechno z lásky

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	4	4
Suma řádků	4	4

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Program 25 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:

Škola sama

2) Název programu:

Právní minimum

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Přednáška, prezentace informací
- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0

	Počet tříd	Počet hodin
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	4	40
Suma řádků	4	40

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence kriminálního chování

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?
 Velmi spokojena

Program 26 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:
 Škola sama

2) Název programu:
 Krok do neznáma

3) Úroveň programu:
 Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:
 - Zážitkový program

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0

	Počet tříd	Počet hodin
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	4	12
Suma řádků	4	12

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
- Prevence záškoláctví

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?
Velmi spokojena

Program 27 - Jiné

1) Název poskytovatele programu:
Jiné

2) Název programu:
Co je to za lidi?

3) Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:
- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0

	Počet tříd	Počet hodin
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	4	8
Suma řádků	4	8

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
- Prevence rasismu a xenofobie

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?
Velmi spokojena

Program 28 - Škola sama

1) Název poskytovatele programu:
Škola sama

2) Název programu:
Prevence sebepoškozování

3) Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:
- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0

	Počet tříd	Počet hodin
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	4	4
Suma řádků	4	4

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence záškoláctví
- Prevence poruch příjmu potravy
- Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

Program 29 - Jiné

1) Název poskytovatele programu:

Jiné

2) Název programu:

Prevence rizikového sexuálního chování

3) Úroveň programu:

Všeobecná primární prevence

4) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Interaktivní skupinová diskuse

5-a) Pro všeobecnou a selektivní prevenci: označte třídy, kde byl tento program realizován, a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	3	3
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
Suma řádků	3	3

5-b) Pro indikovanou prevenci: vyplňte počet žáků, kteří se účastnili programů indikované prevence.

6) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
- Prevence rizikového sexuálního chování

7) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?
Velmi spokojena

Část 5: Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy

Aktivita 1 - Seznámení s MPP a sdílení o žácích před za...

1) Uved'te stručný popis aktivity.

Seznámení s MPP a sdílení o žácích před začátkem školního roku

2) Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

3

Aktivita 2 - Sdílení o třídách na pravidelných poradách

1) Uved'te stručný popis aktivity.

Sdílení o třídách na pravidelných poradách

2) Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

12

Část 6: Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní

Aktivita 1

1) Uveďte stručný popis aktivity.

2) Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

Část 7: Výskyt rizikového chování

1) Do následující tabulky uveďte ke každému jevu počet žáků/studentů vaší školy, u nichž se daný problém v průběhu jednoho školního roku objevil či objevuje.

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	Suma sloupců
Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	1	0	1	1	0	2	0	2	0	7
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	Suma sloupců
psychickému ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)										
Projevy rasismu a xenofobie (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Záškoláctví (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd. (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rizikové chování v dopravě (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	Suma sloupců
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Poruchy příjmu potravy (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sebepoškozování a autoagrese (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Kriminální chování - přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Užívání* tabáku (výskyt u počtu žáků) *Pod termín „užívání“ zahrnujeme užití opakované i jednorázové, experimentování s látkou atd.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Užívání* alkoholu (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvara	Suma sloupců
Užívání* konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suma řádků	2	1	1	2	0	4	1	5	1	17

Část 8: Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy

1) Do jaké míry se Vám podařilo naplnit cíle stanovené v preventivním programu školy?

2 - stanovené cíle se spíše podařilo naplnit

2) Co se Vám během školního roku v souvislosti s prevencí rizikového chování obzvláště podařilo a díky čemu?

Podařilo se nám pracovat na dobrém klimatu školy, díky velkému množství spolupracujících organizací a jednotlivců jsme zvládli zrealizovat naplánované programy a aktivity.

3) Co byste rádi v souvislosti s prevencí rizikového chování na vaší škole v příštím školním roce zlepšili či změnili?

Kvůli množství žáků, u nichž se objevily projevy záškoláctví, se plánujeme zaměřit na tuto oblast.

Litomyšl 12. září 2024

Mgr. Petr Stolín
školní metodik prevence

Schválil ředitel školy dne

Mgr. Ondřej Vomočil

Tento Minimální preventivní program nabývá účinnosti dne 16. září 2024.

Použité zdroje informací:

www.msmt.cz www.prevence-praha.cz/.../manual-pro-tvorbu-mpp-

[zakladni-pojmy www.poradenskecentrum.cz/mpp.php](http://www.poradenskecentrum.cz/mpp.php)

<http://www.kapezet.cz/index.php?object=General&articleId=112&leveMenu>

<http://www.ppp-olomouc.cz/metodika-prevence-pro-skoly.html>

www.prevko.cz www.pppuo.cz www.prevence-info.cz